

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาศักยภาพครู เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Participatory Action Research) ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การสังเกตการณ์ (Observation) และการสะท้อนกลับ (Reflection) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ 2 วนรอบ โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตาม ความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพ และปัญหา การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน นักเรียนของครู โรงเรียนบ้านหนองชัยวาน
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน นักเรียน โรงเรียนบ้านหนองชัยวาน
3. เพื่อติดตามผลของการพัฒนาศักยภาพครูในการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน นักเรียน โรงเรียนบ้านหนองชัยวาน

การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1

1. สภาพ และปัญหา คุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนของครูโรงเรียน บ้านหนองชัยวาน

ขั้นการวางแผน

ศึกษาสภาพและปัญหาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนของครูโรงเรียน บ้านหนองชัยวาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีขั้นตอน และการดำเนินการ ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ แบบบันทึกเก็บรวบรวมข้อมูล และการประชุมเพื่อวางแผนดำเนินงาน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาสภาพและปัญหาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนของครูโรงเรียนบ้านหนองซ้อยวน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ซึ่งมีเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR : Self Assessment Report) ปีการศึกษา 2558 ผลการประเมินภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สมศ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา) รอบสาม ปีการศึกษา 2554 ถึง ปีการศึกษา 2558 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1.1 รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR)

ปีการศึกษา 2558 พบว่า ในมาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความเอื้ออาทรผู้อื่น กตัญญูทักท้วงต่อผู้มีพระคุณ อยู่ในระดับดี ด้านความตระหนัก รู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับดี ด้านการยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง อยู่ในระดับ ดี มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ด้านการเรียนรู้เป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ระหว่างกัน อยู่ในระดับ พอใช้ มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติ สมเหตุสมผล ด้านนำเสนอวิธีคิดแก้ปัญหาด้วยภาษาหรือวิธีของตนเอง อยู่ในระดับ พอใช้ มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยแต่ละกลุ่มสาระเป็นไปตามเกณฑ์ อยู่ในระดับดี

1.1.2 ผลการประเมินภายนอก (สมศ.) รอบสาม พบว่า

มาตรฐานที่ 1 ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในเกณฑ์ ดี ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง อยู่ในเกณฑ์ ดี ตัวบ่งชี้ที่ 4 ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น อยู่ในเกณฑ์ ดี ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ผลการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับ พอใช้ ตัวบ่งชี้ที่ 6 ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับดี โดยสำนักรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา ได้ให้ข้อเสนอแนะ คือ 1) ครูผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนวิเคราะห์และแก้ปัญหาด้วยตนเองเป็นรายบุคคล รายกลุ่มอย่างอิสระ และมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง 2) พัฒนาผู้เรียนให้สามารถใช้สื่อเทคโนโลยี ค้นหาความรู้ได้ด้วยตนเอง กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ กล้าคิดกล้าแสดงออกทางความคิด มีคุณธรรม จริยธรรมที่งดงาม 3) จัดหาสื่อที่หลากหลาย มุมวิชาการ

มุมมองด้าน จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ จากแหล่งการเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา ในชุมชนและท้องถิ่น 4) ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาคำตอบจากการปฏิบัติจริง จัดกิจกรรมให้มีความเหมาะสมต่อผู้เรียน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 5) สถานศึกษาควรวางแผนยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น โดยวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาที่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียนและวางแผนในการพัฒนาให้เหมาะสมในแต่ละกลุ่มสาระ

จากการศึกษาและวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่า ผลการจัดการศึกษา ในมาตรฐานที่ 1 ตัวชี้วัดที่ 2 ตัวชี้วัดที่ 3 ตัวชี้วัดที่ 4 และตัวชี้วัดที่ 5 ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียน ซึ่งตัวชี้วัดดังกล่าวนี้ มีส่วนเกี่ยวข้องและส่งเสริมสนับสนุนให้การดำเนินงานในมาตรฐานที่ 1 มีระดับคุณภาพตามเกณฑ์ อีกทั้งมาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับ ดี มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับ พอใช้ มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติ สมเหตุสมผล อยู่ในระดับ พอใช้ มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยแต่ละกลุ่มสาระเป็นไปตามเกณฑ์ อยู่ในระดับ ดี แสดงให้เห็นว่าการพัฒนายังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้ ดังนั้น ถ้าครูมีการศึกษา และพัฒนาการจัดการจัดการเรียนรู้ออกมาเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนที่ตนรับผิดชอบ และนำไปใช้ในการปรับการสอนและการจัดกิจกรรม จะส่งผลให้คุณภาพของผู้เรียนเพิ่มขึ้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการพัฒนาศักยภาพครูเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนและช่วยยกระดับคุณภาพของผู้เรียนให้ได้มาตรฐานตามเป้าหมายของโรงเรียน

1.2 ผลการศึกษาจากการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัย และเพื่อเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และปัญหาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนของครูโรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา ปรากฏผลดังนี้

1.2.1 การสัมภาษณ์ครูซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการจัดการเรียนรู้ออกมาเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของ

นักเรียน โรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
ปรากฏผลการสัมภาษณ์บางส่วน ดังนี้

“... มีการจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับ
คุณธรรมพื้นฐานทุกวัน โดยมีคณะครูผลัดเปลี่ยนกันให้ความรู้ตามตารางปฏิบัติงาน ...”
(สุรียนต์ มหาราช, สัมภาษณ์, 1 ธันวาคม 2559)

“... การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรมพื้นฐาน ตามที่
เคยผ่านการอบรมและพอมีความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมพื้นฐานนักเรียนตามที่กระทรวง
กำหนด แต่ยังไม่เข้าใจในเรื่องของเทคนิค วิธีการ ขั้นตอนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ตาม
ประสบการณ์ ความเข้าใจ และแนวทางของตนเองที่เคยศึกษามา ไม่มีแนวทางการปฏิบัติ
หรือกรอบกำหนดที่ชัดเจน ...”
(นิรนารา น้อยนันท์, สัมภาษณ์, 1 ธันวาคม 2559)

“... ฝึกให้นักเรียนทำสมาธิก่อนเรียน 5 นาที และสอน
สอดแทรกคุณธรรมพื้นฐานที่มีความจำเป็นในชีวิตประจำวันพร้อมยกตัวอย่างประกอบแก่
นักเรียน...”
(ศรีลา โตมาชา, สัมภาษณ์, 2 ธันวาคม 2559)

“... การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน
นักเรียนยังขาดความน่าสนใจ ส่งผลให้นักเรียนไม่มีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วม
กิจกรรมเท่าที่ควร...”
(ทองทิพย์ ทองจันทร์, สัมภาษณ์, 2 ธันวาคม 2559)

“... จัดการเรียนรู้ เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณธรรมพื้นฐาน
โดยใช้สื่อที่ตนเองมี สอดแทรกความรู้คุณธรรมพื้นฐานและคำสอนเมื่อพบพฤติกรรมไม่
เหมาะสมของนักเรียน ...”
(พันทิวา กุมภีโร, สัมภาษณ์, 2 ธันวาคม 2559)

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัย พบว่า สภาพโดยรวมของการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ของคุณครู เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองชัย

วาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ ส่วนใหญ่ใช้กิจกรรมที่ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ และให้นักเรียนเป็นผู้รับความรู้ผ่านกระบวนการสื่อสารของครูโดยการพูด นักเรียนขาดการร่วมคิดในการจัดกิจกรรม และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง สื่อที่ใช้ในการนำเสนอเป็นสื่อที่ครูเป็นผู้คิดเอง แต่ยังไม่มีการหาประสิทธิภาพของสื่อว่าสามารถสร้างความสนใจของนักเรียนมากน้อยเพียงใด จึงทำให้กิจกรรมในการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน กลายเป็นคุณธรรมเพียงแต่ทำให้นักเรียนจำเท่านั้น ไม่ส่งผลให้เกิดการปฏิบัติจริง จึงควรให้มีการพัฒนาศักยภาพครูในการพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โดยการศึกษาดูงานยังโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จด้านการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน และการประชุมเชิงปฏิบัติการ

1.2.2 การสัมภาษณ์ครูซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรมพื้นฐานนักเรียนตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติบ้างแล้ว โดยผ่านการอบรมจากหน่วยงานต่างๆ แต่ยังไม่เข้าใจแนวทางการจัดกิจกรรมหรือการสอดแทรกคุณธรรมพื้นฐานไว้ในกิจกรรมของโรงเรียนหรือกิจกรรมการเรียนรู้การสอนตรงส่วนไหน ไม่เข้าใจในลำดับขั้นตอนของการจัดกิจกรรมควรเริ่มต้นอย่างไรและใช้หลักคุณธรรมใดต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ส่งผลให้การดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐานในโรงเรียนบ้านหนองชัยวานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังปรากฏผลการสัมภาษณ์บางส่วน ดังนี้

“... ไม่เคยเข้าร่วมอบรม แต่พอมีความรู้เรื่องคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการจากการการศึกษาจากเอกสารตำราบ้าง แต่ไม่รู้จะใช้วิธีการใดในการถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียน และนักเรียนสามารถปฏิบัติตนตามคุณธรรมพื้นฐานนั้นได้ ...”

(ศรายุทธ แสงสว่าง, สัมภาษณ์, 1 ธันวาคม 2559)

“...เคยผ่านการอบรมมาบ้างแล้ว และเป็นคนที่ชอบฟังธรรมะจากการไปปฏิบัติธรรมที่วัดมาบ้าง แต่ยังขาดเทคนิคในการสอดแทรกคุณธรรมพื้นฐาน ไม่เข้าใจว่าจะดำเนินการอย่างไร และควรส่งเสริมนักเรียนปฏิบัติอย่างไร ...”

(พนทิภา กุมภีโร, สัมภาษณ์, 1 ธันวาคม 2559)

“...เคยเข้าร่วมอบรมและพอมีความรู้เรื่องเกี่ยวกับคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ แต่ยังไม่เข้าใจในเทคนิควิธีที่สามารถสร้างความสนใจนักเรียนให้ตระหนักถึงความสำคัญของคุณธรรมที่จำเป็น ...”

(ศรिला โตมาซา, สัมภาษณ์, 2 ธันวาคม 2559)

“...เคยเข้าร่วมปฏิบัติธรรมตามสำนักสงฆ์ มีความรู้สึกสงบและชื่นชอบ และมีความคิดว่าหากให้นักเรียนได้ปฏิบัติเช่นนั้นคงดี แต่ไม่รู้ว่าจะเริ่มดำเนินการอย่างไร ถึงจะไม่ให้นักเรียนมีความรู้สึกว่าเป็นคนที่ไม่แตกต่างจากคนอื่น และสามารถนำมาใช้ได้จริง ...”

(อุดม ทองจันทร์, สัมภาษณ์, 3 ธันวาคม 2559)

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัย พบว่า สภาพโดยรวมเกี่ยวกับสภาพด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า ครูส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ แต่ยังขาดทักษะในการนำเสนอ ไม่เข้าใจในการกระบวนการขั้นตอนของการจัดกิจกรรม ส่งผลให้ขาดความมั่นใจ และไม่กล้าจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และครูขาดทักษะการเขียนและรายงานโครงการรูปแบบเชิงวิชาการ ทำให้ขาดความมั่นใจในการเขียนโครงการและเขียนรายงานโครงการ และคิดว่าการทำโครงการหรือกิจกรรมถือว่าเป็นการเพิ่มภาระให้กับตนเอง

1.2.3 การสัมภาษณ์ครูซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า ครูส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจ และขาดทักษะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐานนักเรียน ขาดความเข้าใจในการเขียนโครงการ การรายงานโครงการในรูปแบบเชิงวิชาการ นักเรียนขาดความสนใจในกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ขาดการนิเทศติดตามผลการดำเนินกิจกรรมคุณธรรมพื้นฐานอย่างสม่ำเสมอ ปรากฏผลการสัมภาษณ์บางส่วน ดังนี้

“...นักเรียนส่วนใหญ่ขาดความสนใจ และไม่ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน และนักเรียนคิดว่าไม่มีผลต่อผลการเรียนของตนเอง ...”

(นิรนารา น้อยนันท์, สัมภาษณ์, 1 ธันวาคม 2559)

“... ครูผู้สอนขาดทักษะการนำเสนอที่น่าสนใจ ไม่มีผู้เชี่ยวชาญคอยให้คำปรึกษาชี้แนะวิธีการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน ...”

(อุดม ทองขันธุ์, สัมภาษณ์, 2 ธันวาคม 2559)

“... ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในการเขียนและรายงานโครงการเชิงวิชาการ จึงไม่มีความมั่นใจและไม่กล้าดำเนินโครงการหรือกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน ทำให้กิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐานไม่มีการดำเนินการ ...”

(ทองทิพย์ ทองขันธุ์, สัมภาษณ์, 2 ธันวาคม 2559)

“... นักเรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคลมาก ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวเกษตรกรมีปัญหาภาวะทางเศรษฐกิจของครอบครัว จึงคิดว่าบางกิจกรรมไม่จำเป็นและสำคัญกับตัวเอง ...”

(สุคนธา สุวรรณไตรย์, สัมภาษณ์, 3 ธันวาคม 2559)

“... ผู้บริหารมีนโยบายในการส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน แต่การสื่อสารที่ไม่ชัดเจนทำให้ครูบางท่านไม่เข้าใจ และขาดการนิเทศและการให้คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ...”

(พันทิวา กุมภีโร, สัมภาษณ์, 3 ธันวาคม 2559)

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัย พบว่า สภาพโดยรวมเกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า ครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจ และขาดทักษะในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ขาดผู้เชี่ยวชาญที่คอยช่วยให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางในการจัดกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จ นักเรียนขาดความสนใจ ตระหนักถึงความสำคัญของ

คุณธรรม จริยธรรม เป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน นักเรียนคิดว่ากิจกรรมบางกิจกรรมไม่มีผลต่อผลการเรียนจึงไม่ให้ความสำคัญ

1.3 การประชุมเพื่อหาแนวทางในการพัฒนา

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ทำการประชุมเพื่อวางแผนและหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมของครู เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ในวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2559 เวลา 14.00 น. ถึง เวลา 16.30 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านหนองชัยวาน เพื่อชี้แจงให้เห็นถึงเหตุผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมของครู เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ให้นักเรียนมีคุณลักษณะตามตัวบ่งชี้ด้านคุณธรรม จริยธรรม และมีคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติและทิศทางการจัดการศึกษาตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และชี้แจงถึงข้อมูลจากการศึกษาข้อมูลสภาพปัจจุบัน และปัญหาในการจัดกิจกรรมของครู เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ร่วมกันวางแผนการดำเนินงานการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โดยมติที่ประชุมได้ลงความเห็นเป็นเสียงส่วนใหญ่ให้มีการดำเนินการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โดยได้แนวทางการพัฒนาศักยภาพครู ประกอบด้วย 1) การศึกษาดูงานการจัดการจัดกิจกรรมจากโรงเรียนตัวอย่าง 2) การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาศักยภาพครูด้านความรู้ความเข้าใจของครูด้านการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน โดยกำหนดเวลา 2 วัน และ 3) การนิเทศแบบให้คำชี้แนะ เพื่อช่วยเหลือครูผู้สอนให้คำปรึกษา คำชี้แนะ และติดตามผลการจัดกิจกรรม ตั้งแต่การเตรียมตัวก่อนดำเนินการจัดกิจกรรม ระหว่างการดำเนินการจัดกิจกรรม และหลังการจัดกิจกรรม ดังผลการสะท้อนความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุม ดังข้อความบางส่วนจากการให้ความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

“... หากต้องการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ควรมีการพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ ...”

(พวง กุมภีโร, สัมภาษณ์, 13 ธันวาคม 2559)

“... โรงเรียนควรจัดให้มีการศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน เพื่อเป็นตัวอย่างในการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ...”

(ศรีลา ไตมาชา, สัมภาษณ์, 13 ธันวาคม 2559)

“... ควรพัฒนาครูผู้สอนด้วยการประชุมเชิงปฏิบัติการ และจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญคอยให้คำแนะนำ และชี้แนะแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความมั่นใจในการดำเนินการจัดกิจกรรม ...”

(นীরนารา น้อยนันท์, สัมภาษณ์, 13 ธันวาคม 2559)

“... ครูผู้สอนควรได้รับประสบการณ์จากการศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรม และนำความรู้จากการศึกษาดูงานมาดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียนบ้านหนองชัยวาน ...”

(สุคนธา สุวรรณไตรย์, สัมภาษณ์, 13 ธันวาคม 2559)

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ชั้นการปฏิบัติการ

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ประกอบด้วย 1) การศึกษาดูงานโรงเรียนตัวอย่าง 2) การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาศักยภาพครูด้านความรู้ความเข้าใจของครูด้านการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน โดยกำหนดเวลา 2 วัน และ 3) การนิเทศแบบให้คำชี้แนะ เพื่อช่วยเหลือครูผู้สอนให้คำปรึกษา คำชี้แนะ และติดตามผลการจัดกิจกรรมตั้งแต่การเตรียมตัวก่อนดำเนินการจัดกิจกรรม ระหว่างการดำเนินการจัดกิจกรรม และหลังการจัดกิจกรรม ผลปรากฏดังนี้

2.1 การศึกษาดูงาน

เมื่อผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ทำการประชุมวางแผน เพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โดยการประชุมได้มีขึ้นในวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2559 จากการประชุม พบว่าการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองชัยวาน มีปัญหาในการจัดกิจกรรมอยู่หลายด้าน เช่น ครูขาดความรู้ ความเข้าใจ และขาดทักษะในด้านการจัดกิจกรรม การเขียนโครงการและการเขียนรายงานโครงการเชิงวิชาการ นักเรียนขาดความตระหนักถึงการมีความรู้ควบคู่คุณธรรม และขาดแนวทางที่ชัดเจนในการจัดกิจกรรม เป็นต้น มติของที่ประชุมให้มีการไปศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนจำนวน 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านป่าไร่ราษฎร์สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ซึ่งเป็นโรงเรียนประถมศึกษาขยายโอกาสประจำตำบล และมีแนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนได้เป็นอย่างดี มีความน่าสนใจ และได้รับรางวัลโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ ในวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2559 ดังตาราง 4

ตาราง 4 กำหนดการศึกษาดูงานโรงเรียนบ้านป่าไร่ราษฎร์สามัคคี ในวันที่ 20 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2559

20 ธันวาคม 2559		
เวลา	07.00 – 07.30 น.	- ออกเดินทางจากโรงเรียนบ้านหนองชัยวาน อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ ถึงโรงเรียนบ้านป่าไร่ราษฎร์สามัคคี อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ
	07.30 – 11.30 น.	- เข้าร่วมฟังการบรรยาย เขี่ยมชม สังกะสี สัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน
	11.30 – 12.30 น.	- รับประทานอาหารกลางวัน
	12.30 – 16.30 น.	- สังเกตการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐานที่โรงเรียนป่าไร่ราษฎร์สามัคคีดำเนินการตามเวลาปกติที่เคยดำเนินการมา
	16.30 – 17.00 น.	- เดินทางกลับ

การศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ มีกำหนดเวลา 1 วัน คือวันที่ 20 ธันวาคม 2559 โดยใช้งบประมาณจากเงินอุดหนุนทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีผู้ร่วมศึกษาดูงาน 11 คน ประกอบด้วย ผู้วิจัย 1 คน ผู้ร่วมวิจัย 9 คน และผู้นิเทศ 1 คน มีการไปศึกษาดูงานโรงเรียนบ้านปงไฮราษฎร์สามัคคี จังหวัดบึงกาฬ ได้เข้ารับฟังบรรยายเกี่ยวกับสภาพทั่วไป บริบทของโรงเรียนบ้านปงไฮราษฎร์สามัคคี และแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน จากนั้นผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ทำการสอบถามเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม และสัมภาษณ์ครูผู้สอนเกี่ยวกับกระบวนการ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ข้อดี ข้อเสีย รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากการจัดกิจกรรม ในภาคบ่ายผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ขออนุญาตทางโรงเรียนบ้านปงไฮราษฎร์สามัคคีสังเกต การดำเนินการจัดกิจกรรมที่ทางโรงเรียนได้ดำเนินการที่ประสบผลสำเร็จ และสังเกต เทคนิค รูปแบบ และสื่อนวัตกรรมที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน

2.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการตามแนวทางจากการประชุมเพื่อพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน มีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

2.2.1 เขียนโครงการและขอเสนออนุมัติโครงการพัฒนา

ศักยภาพครูในการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ต่อผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองชัยวาน

2.2.2 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ

การพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน

2.2.3 ติดต่อประสานงานกับวิทยากร

2.2.4 ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการตามกำหนดเวลา

ดังตาราง 5

ตาราง 5 กำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

วัน/เดือน/ปี	กิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ	ผู้รับผิดชอบ
27 ธันวาคม 2559		
08.30-09.00 น.	- ลงทะเบียน	น.ส.นิรนารา น้อยนันท์
09.00-09.30 น.	- กล่าวรายงาน/พิธีเปิด	น.ส.รัตติพร ศรีแสง
	- บรรยายพิเศษ	นายพวง กุมภีโร ผู้อำนวยการโรงเรียน บ้านหนองชัยวาน
09.30-10.30 น.	- ทดสอบความรู้ก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ	น.ส.รัตติพร ศรีแสง
10.30-12.00 น.	- หลักสูตรแกนกลางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	นายสิทธิผล อัครภูมิ ผู้อำนวยการชำนาญการ พิเศษ
12.00-13.00 น.	- รับประทานอาหารกลางวัน	
13.00-16.00 น.	- ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย	นายสิทธิผล อัครภูมิ
	- การจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ	ผู้อำนวยการชำนาญการ พิเศษ
16.00-16.30 น.	- วิทยากรมอบหมายงานที่จะต้องเตรียมสำหรับดำเนินในวันต่อไป	
28 ธันวาคม 2559		
08.30-10.30 น.	- คุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน	นายสิทธิผล อัครภูมิ
	- เทคนิคการจัดกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน	ผู้อำนวยการชำนาญการ พิเศษ
10.30-12.00 น.	- แบ่งกลุ่มวิเคราะห์ปฏิบัติการเขียนโครงการ/กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม	
12.00-13.00 น.	- รับประทานอาหารกลางวัน	

ตาราง 5 (ต่อ)

วัน/เดือน/ปี	กิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ	ผู้รับผิดชอบ
13.00-14.30 น.	- นำเสนอผลงาน	นายสิทธิผล อัครภูมิ
14.30-15.00 น.	- ทดสอบความรู้หลังการประชุม เชิงปฏิบัติการ	ผู้อำนวยการชำนาญการ พิเศษ
15.00-15.30 น.	- อภิปรายและซักถาม	
15.30-16.00 น.	- กล่าวสรุป/พิธีปิด - มอบของที่ระลึกให้กับวิทยากร	นายพวง กุมภีโร

การพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม
พื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบึงกาฬ กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการที่กำหนดไว้ โดยเริ่ม
จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา
คุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยใช้งบประมาณจากเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน มีระยะเวลาในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการจำนวน 2 วัน คือ ระหว่างวันที่
27-28 ธันวาคม 2559 ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านหนองชัยวาน ซึ่งมีผู้ร่วมประชุมจำนวน
12 คน ประกอบด้วย ผู้วิจัยจำนวน 1 คน ผู้ร่วมวิจัยจำนวน 9 คน ผู้นิเทศจำนวน 1 คน
และวิทยากรที่ให้ความรู้ จำนวน 1 คน คือ นายสิทธิผล อัครภูมิ ผู้อำนวยการชำนาญการ
พิเศษ โรงเรียนบ้านดงกะพุงหนองนาแซง ตำแหน่งประธานกลุ่มโรงเรียนปงไฮ-น้ำจั้น
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้
ดำเนินการดังนี้

1. การจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการวันที่ 27 ธันวาคม 2559 เริ่ม
ตั้งแต่เวลา 08.30 น. ถึง เวลา 16.00 น. ก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการได้มีการทดสอบ
ความรู้ความเข้าใจของผู้ร่วมวิจัย เกี่ยวกับคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน และดำเนินการ
ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการด้านการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนา
คุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โดยในภาคเช้าวิทยากรให้ความรู้เบื้องต้นแก่ผู้เข้าร่วมประชุม
เชิงปฏิบัติการ เรื่อง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในภาค
บ่ายวิทยากรให้ความรู้ เรื่อง ทิศทางการจัดการศึกษาของไทย และแนวทางการจัด
การศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ ลักษณะการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนา

ศักยภาพครูด้านการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในครั้งนี้ใช้รูปแบบการบรรยาย เพื่อให้เกิดความรู้เบื้องต้นกับผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการได้มีส่วนร่วมในการประชุมจากการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ และเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการซักถามข้อสงสัย หรือปัญหาเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาของชาติที่ยังไม่ชัดเจน

2. การจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการวันที่ 28 ธันวาคม 2559

เริ่มตั้งแต่เวลา 08.30 น. ถึงเวลา 16.00 น. ภาคเช้าวิทยากรได้ทำการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน เทคนิคการจัดกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน การเขียนโครงการ/กิจกรรมที่เน้นคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนและแบ่งกลุ่มผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน เพื่อฝึกปฏิบัติการเขียนโครงการ/กิจกรรมที่เน้นการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ภาคบ่ายผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการนำเสนอผลงานและอภิปรายเกี่ยวกับการเขียนโครงการ/กิจกรรมที่ฝึกปฏิบัติในภาคเช้า เพื่อร่วมกันหาแนวทางปรับปรุง และแก้ไขโครงการ/กิจกรรมในส่วนที่ยังมีปัญหาคหรือบกพร่องให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียน เมื่อได้ข้อสรุปจากการประชุมเชิงปฏิบัติการแล้ว จากนั้นให้ผู้ร่วมวิจัยทำแบบทดสอบหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ และเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการซักถามข้อสงสัย ปัญหาต่างๆ และปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.3 การนิเทศแบบให้คำชี้แนะการจัดการจัดกิจกรรม

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมประชุมวางแผนการปฏิบัติการนิเทศและติดตามการจัดการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองชัยวาน การดำเนินการนิเทศ ติดตามได้ดำเนินการภายหลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการจัดการกิจกรรม และนำผลที่ได้มาพัฒนา ให้คำชี้แนะ หาแนวทางแก้ไขปรับปรุงในส่วนที่ยังบกพร่องในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน และเป็นการให้กำลังใจแก่ครูซึ่งเป็นผู้ร่วมวิจัย เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล โดยได้กำหนดแผนการปฏิบัติงานและปฏิทินการนิเทศและติดตามในระหว่างวันที่ 9 มกราคม 2560 ถึง 15 กุมภาพันธ์ 2560 รายละเอียดดังตาราง 6 และ ตาราง 7

ตาราง 6 แผนการปฏิบัติงานการนิเทศและติดตามการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม
พื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม

วัน เดือน ปี	การดำเนินงาน/กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ/ผู้นิเทศ
9 ม.ค. 2560	แต่งตั้งคำสั่งมอบหมายงาน ผู้รับผิดชอบใน การดำเนินการนิเทศ	นายพวง กุมภีโร
16 ม.ค. 2560	กำหนดส่งโครงการ/กิจกรรมเพื่อพัฒนา คุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน และประเมิน โครงการ	ผู้นิเทศ ผู้ร่วมวิจัยทุกคน
17 ม.ค. 2560 ถึง 15 ก.พ. 2560	นิเทศกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน ของนักเรียน	ผู้นิเทศ
16 ก.พ. 2560	ประชุมชี้แจง ให้ข้อเสนอแนะ ชักถาม ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการนิเทศ	ผู้นิเทศ ผู้ร่วมวิจัยทุกคน

ตาราง 7 ปฏิทินการนิเทศและติดตามการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน
ของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษามหาสารคาม

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	ผู้รับการนิเทศ	กิจกรรมการนิเทศ	ผู้นิเทศ
1	17 มกราคม 2560	นางทองทิพย์ ทองจันทร์	การเขียนโครงการ/กิจกรรม นิเทศการจัดกิจกรรม	นายพวง กุมภีโร
2	18 มกราคม 2560	นายอุดม ทองจันทร์	การเขียนโครงการ/กิจกรรม นิเทศการจัดกิจกรรม	นายพวง กุมภีโร
3	19 มกราคม 2560	นางศรีลา โตมาชา	การเขียนโครงการ/กิจกรรม นิเทศการจัดกิจกรรม	นายพวง กุมภีโร
4	20 มกราคม 2560	นายศรายุทธ แสงสว่าง	การเขียนโครงการ/กิจกรรม นิเทศการจัดกิจกรรม	นายพวง กุมภีโร
5	23 มกราคม 2560	น.ส.รัตติพร ศรีแสง	การเขียนโครงการ/กิจกรรม นิเทศการจัดกิจกรรม	นายพวง กุมภีโร

ตาราง 7 (ต่อ)

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	ผู้รับการนิเทศ	กิจกรรมการนิเทศ	ผู้นิเทศ
6	24 มกราคม 2560	น.ส.นীরนารา น้อยนันท์	การเขียนโครงการ/กิจกรรม นิเทศการจัดกิจกรรม	นายพวง กุมภีโร
7	25 มกราคม 2560	น.ส.พันทิวา กุมภีโร	การเขียนโครงการ/กิจกรรม นิเทศการจัดกิจกรรม	นายพวง กุมภีโร
8	26 มกราคม 2560	นายสุริยันต์ มหาราช	การเขียนโครงการ/กิจกรรม นิเทศการจัดกิจกรรม	นายพวง กุมภีโร
9	27 มกราคม 2560	น.ส.กิตติวรา กุมภีโร	การเขียนโครงการ/กิจกรรม นิเทศการจัดกิจกรรม	นายพวง กุมภีโร
10	30 มกราคม 2560	นางสุคนธา สุวรรณไตรย์	การเขียนโครงการ/กิจกรรม นิเทศการจัดกิจกรรม	นายพวง กุมภีโร
11	31 มกราคม 2560	ผู้ร่วมวิจัยทุกคน	ประชุมวิเคราะห์ เสนอแนะ อภิปรายและซักถามปัญหา	นายพวง กุมภีโร
12	1 กุมภาพันธ์ 2560	นางทองทิพย์ ทองพันธ์	สังเกตการจัดกิจกรรม นิเทศการจัดกิจกรรม	นายพวง กุมภีโร
13	2 กุมภาพันธ์ 2560	นายอุดม ทองพันธ์	สังเกตการจัดกิจกรรม นิเทศการจัดกิจกรรม	นายพวง กุมภีโร
14	3 กุมภาพันธ์ 2560	นางศรีลา ไตมาชา	สังเกตการจัดกิจกรรม นิเทศการจัดกิจกรรม	นายพวง กุมภีโร
15	6 กุมภาพันธ์ 2560	นายศรายุทธ แสงสว่าง	สังเกตการจัดกิจกรรม นิเทศการจัดกิจกรรม	นายพวง กุมภีโร
16	7 กุมภาพันธ์ 2560	น.ส.รัตติพร ศรีแสง	สังเกตการจัดกิจกรรม นิเทศการจัดกิจกรรม	นายพวง กุมภีโร
17	8 กุมภาพันธ์ 2560	น.ส.นীরนารา น้อยนันท์	สังเกตการจัดกิจกรรม นิเทศการจัดกิจกรรม	นายพวง กุมภีโร
18	9 กุมภาพันธ์ 2560	น.ส.พันทิวา กุมภีโร	สังเกตการจัดกิจกรรม นิเทศการจัดกิจกรรม	นายพวง กุมภีโร

ตาราง 7 (ต่อ)

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	ผู้รับการนิเทศ	กิจกรรมการนิเทศ	ผู้นิเทศ
19	10 กุมภาพันธ์ 2560	นายสุริยันต์ มหาราช	สังเกตการจัดกิจกรรม นิเทศการจัดกิจกรรม	นายพวง กุมภีโร
20	13 กุมภาพันธ์ 2560	น.ส.กิตติวรา กุมภีโร	สังเกตการจัดกิจกรรม นิเทศการจัดกิจกรรม	นายพวง กุมภีโร
21	14 กุมภาพันธ์ 2560	นางสุคนธา สุวรรณไตรย์	สังเกตการจัดกิจกรรม นิเทศการจัดกิจกรรม	นายพวง กุมภีโร
22	15 กุมภาพันธ์ 2560	ผู้ร่วมวิจัยทุกคน	ประชุมวิเคราะห์ สรุปผล การนิเทศและให้ ข้อเสนอแนะ	นายพวง กุมภีโร

การนิเทศและติดตามการจัดกิจกรรมของครูซึ่งเป็นผู้ร่วมวิจัย เครื่องมือที่ใช้มี 5 ฉบับ คือ 1) แบบประเมินการจัดกิจกรรม 2) แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนหรือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของครู 3) แบบสัมภาษณ์นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานต่างๆ ทุกกิจกรรมที่จัดขึ้น 4) แบบสัมภาษณ์ครูที่จัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน และ 5) แบบประเมินกิจกรรมและการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ในระหว่างการนิเทศ ติดตาม ได้มีการประชุมเพื่อทำการวิเคราะห์สภาพปัญหา อุปสรรคและการให้ข้อเสนอแนะจากการนิเทศ เพื่อเป็นการกำหนดแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงในส่วนที่เป็นปัญหา อุปสรรค และเพิ่มเติมในข้อเสนอแนะหลังจากที่มีการนิเทศสิ้นสุดลง มีการประชุมเพื่อสรุปผลการนิเทศ ติดตาม และข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรม

3. ผลการติดตามและประเมินผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองชัยวาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ชั้นการสังเกต

3.1 การศึกษาดูงาน

3.1.1 การสอบถามครูเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม
พื้นฐานของนักเรียน จากการศึกษาดูงานโรงเรียนบ้านป่าไร่ราษฎร์สามัคคี สรุปผลจากการ
สอบถาม ดังตาราง 8

ตาราง 8 ผลการสอบถามครูเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน
ของนักเรียน ศึกษาดูงานโรงเรียนตัวอย่างทั้งโรงเรียน

รายการประเมิน	ค่าสถิติ (N=10)		แปลความ
	$\bar{X}$	S.D.	
สภาพทั่วไป			
1. มีการจัดสภาพแวดล้อมที่มุ่งส่งเสริมคุณธรรม พื้นฐานของนักเรียน	4.40	0.52	มาก
2. โรงเรียนมีแผนงาน/โครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริม คุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน	4.60	0.52	มากที่สุด
3. ผู้ปกครอง/ชุมชน มีส่วนร่วมในการส่งเสริม คุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน	3.80	0.63	มาก
4. มีคณะกรรมการ/กลุ่มกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง การส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนภายใน โรงเรียน	4.60	0.52	มากที่สุด
5. มีการสรุปและเผยแพร่ผลการดำเนินกิจกรรม ส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน	4.40	0.52	มาก
เฉลี่ย	4.36	0.16	มาก
ด้านการจัดการเรียนรู้			
1. ครูมีความรู้ ความเข้าใจด้านการจัดการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน	4.40	0.52	มาก
2. มีโครงการ แผนการสอนที่ส่งเสริมคุณธรรม พื้นฐานของนักเรียน	4.40	0.52	มาก
3. การจัดการเรียนที่สอดแทรกคุณธรรมพื้นฐาน ของนักเรียน	4.50	0.53	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

รายการประเมิน	ค่าสถิติ (N=10)		แปลความ
	$\bar{X}$	S.D.	
4. จัดตกแต่งห้องเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับ คุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน	4.50	0.53	มาก
5. จัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในวันสำคัญทางพุทธศาสนา	4.30	0.68	มาก
เฉลี่ย	4.42	0.26	มาก
สภาพนักเรียน			
1. นักเรียนมีความขยัน	4.70	0.48	มากที่สุด
2. นักเรียนมีความประหยัด	3.90	0.74	มาก
3. นักเรียนมีความซื่อสัตย์	4.20	0.63	มาก
4. นักเรียนมีความมีวินัย	4.50	0.53	มาก
5. นักเรียนมีความสุข	4.50	0.53	มาก
6. นักเรียนมีความสะอาด	4.40	0.52	มาก
7. นักเรียนมีความสามัคคี	4.70	0.48	มากที่สุด
8. นักเรียนมีความมีน้ำใจ	4.80	0.42	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.46	0.29	มาก
เฉลี่ยรวม	4.41	0.09	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ผลการสอบถามครูเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนบ้านปางไฮราษฎร์สามัคคี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ 1) ด้านสภาพนักเรียน 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ และ 3) ด้านสภาพทั่วไป เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 5 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ 1) นักเรียนมีความมีน้ำใจ 2) นักเรียนมีความสามัคคี และ 3) นักเรียนมีความขยัน และอยู่ในระดับ มาก จำนวน 13 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 4 อันดับ ดังนี้ 1) นักเรียนมีความสุข 2) นักเรียนมีความมีวินัย 3) จัดตกแต่งห้องเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับคุณธรรม

พื้นฐานของนักเรียน และ 4) การจัดการเรียนที่สอดคล้องคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน

3.1.2 การสัมภาษณ์ครูโรงเรียนบ้านปงไฮราษฎรสามัคคีถึงผลที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานนักเรียน ดังปรากฏผลการสัมภาษณ์บางส่วน ดังนี้

“... วิธีการส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรมพื้นฐานโดยการเน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เช่น ส่งเสริมให้มีจิตอาสาโดยการลงพื้นที่ในหมู่บ้านเพื่อเก็บขยะ หรือช่วยงานวัดเมื่อมีงานบุญในวันสำคัญต่างๆ เป็นต้น นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้นคือ มีน้ำใจช่วยเหลือเพื่อนๆ และครูด้วยจิตอาสา สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการร่วมกิจกรรมไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ...”

(ธงชัย แก่นที, สัมภาษณ์, 20 ธันวาคม 2559)

“... มีการสร้างแรงจูงใจในการทำความดี ให้คำชื่นชม ยกย่องเมื่อนักเรียนทำความดีที่หน้าเสาธง นักเรียนมีความซื่อสัตย์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ดังจะเห็นได้จากเมื่อนักเรียนเก็บเงินหรือสิ่งของได้ ก็จะนำมาแจ้งครูเพื่อประกาศตามหาเจ้าของ ไม่นำไปเป็นของตนเอง อีกทั้งยังมีความอ่อนน้อมถ่อมตนต่อผู้ใหญ่ พุดจาไพเราะ รู้จักไหว้ทักทายและขอบคุณเมื่อได้รับของหรือได้รับความช่วยเหลือจากครูและรุ่นพี่ในโรงเรียน ...”

(ลักษณา ทิพย์ศรีราช, สัมภาษณ์, 20 ธันวาคม 2559)

“... จัดกิจกรรมออมวันละบาท เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนตระหนักและเห็นคุณค่าของเงินเพิ่มมากขึ้น ไม่ฟุ่มเฟือยในสิ่งที่ไม่จำเป็น รู้จักอดออมโดยการนำเงินมาฝากที่ครูเป็นประจำ เพื่อซื้ออุปกรณ์การเรียน หรือสิ่งของที่ตนเองอยากได้โดยไม่ไปรบกวนผู้ปกครอง กิจกรรมนี้จะเห็นได้ว่านักเรียนมีความประหยัด อดออมมากขึ้น จึงเห็นสมควรว่าควรดำเนินกิจกรรมนี้ต่อไป ...”

(วารภรณ์ ของศิริ, สัมภาษณ์, 20 ธันวาคม 2559)

“... ส่งเสริมให้นักเรียนแต่งกายสะอาดและถูกระเบียบ ทรงผมถูกระเบียบ มีการดูแลตนเองให้ถูกสุขอนามัย โดยมีการมอบรางวัลแก่นักเรียนที่มีระเบียบวินัยดีในวันสำคัญหรือกิจกรรมต่างๆ ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรักสามัคคีกันในกลุ่มขณะในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ในฐานะครูผู้สอนจึงคิดว่ากิจกรรมพัฒนาคุณธรรม

พื้นฐานที่จัดขึ้นนี้เป็นกิจกรรมที่ดีและมีประโยชน์อย่างมากที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข ...”

(จันจิรา มีทองแสน, สัมภาษณ์, 20 ธันวาคม 2559)

“... จัดกิจกรรมส่งเสริมมารยาทแก่นักเรียน น้องไหว่พี่ นักเรียนไหว่ครู อีกทั้งสอนให้นักเรียนพูดจาสุภาพ ไม่ใช้คำหยาบคาย มีความอ่อนน้อมถ่อมตนต่อผู้ใหญ่และครู และมีการมอบรางวัลนักเรียนผู้มีความประพฤติดี มีมารยาทงาม เพื่อเป็นการยกย่องชมเชยทุกสัปดาห์หน้าเสียดจ กิจกรรมนี้นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น ในฐานะครูผู้สอนจึงเห็นว่ากิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ดีและควรดำเนินการต่อไปในระยะยาว เพื่อให้นักเรียนของเราจะได้เติบโตเป็นคนดี สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ...”

(อรุณ ทิพย์ศรีราช, สัมภาษณ์, 20 ธันวาคม 2559)

จากการสัมภาษณ์ครูโรงเรียนบ้านปางไฮราษฎร์สามัคคีถึงผลที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานนักเรียนนั้น พบว่า โดยรวมแล้ว ครูมีวิธีการและแนวทางที่จะพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานนักเรียนที่หลากหลาย และ นักเรียนมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมพื้นฐานทั้ง 8 ประการดีขึ้นในทุกด้าน ครูผู้สอนเห็นว่ากิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่ดีเพราะนักเรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ และเห็นสมควรที่จะดำเนินการต่อไป

3.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

3.2.1 การทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้ร่วมวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้ร่วมวิจัยก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการทดสอบปรากฏดังตาราง 9

ตาราง 9 ผลสรุปการทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม
พื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม

ผู้ร่วม วิจัย	คะแนนก่อนการประชุม (20 คะแนน)	คะแนนหลังการประชุม (20 คะแนน)	คะแนน พัฒนาการ	ร้อยละ ความก้าวหน้า
คนที่ 1	11	16	5	55.56
คนที่ 2	12	18	6	75.00
คนที่ 3	13	16	3	42.86
คนที่ 4	10	17	7	70.00
คนที่ 5	11	18	7	77.78
คนที่ 6	11	19	8	88.89
คนที่ 7	13	18	5	71.43
คนที่ 8	12	16	4	50.00
คนที่ 9	10	18	8	80.00
$\sum X$	103	156	53	68.83
$\bar{X}$	11.44	17.33	5.89	68.84
ร้อยละ	57.22	86.67	29.45	68.84

จากตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนจาก
การทดสอบก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ และหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ การทดสอบ
ผู้ร่วมวิจัย จำนวน 9 คน พบว่า ก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการ ระดับความรู้ ความเข้าใจ
ของผู้ร่วมวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน
มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 11.44 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 57.22 ส่วนคะแนนเฉลี่ย
หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ มีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 17.33 คะแนน คิดเป็นร้อยละ
86.67 มีผลคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น เท่ากับ 5.89 และมีค่าร้อยละความหน้าเท่ากับ 68.84
แสดงให้เห็นว่าผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนา
คุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ทั้งรายบุคคลและโดยรวม ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าหลังจากมีการ
ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน
ของนักเรียนของผู้ร่วมวิจัย จำนวน 9 คน มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม

เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนเพิ่มขึ้นจากเดิม

3.2.2 การสังเกตพฤติกรรมขณะประชุมเชิงปฏิบัติการของผู้ร่วมวิจัย
เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตพฤติกรรม
ของผู้ร่วมวิจัยขณะประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม
พื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการทดสอบปรากฏ ดังตาราง 10

ตาราง 10 ผลการสังเกตพฤติกรรมขณะประชุมเชิงปฏิบัติการของผู้ร่วมวิจัยเกี่ยวกับ
การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียน
บ้านหนองชัยวาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

รายการประเมิน	ค่าสถิติ (N=10)		แปลความ
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ผู้บรรยายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่อง ที่บรรยาย	4.40	0.52	มาก
2. ผู้ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการมีความสนใจและตั้งใจ ในการปฏิบัติกิจกรรม	4.70	0.48	มากที่สุด
3. ผู้เข้าร่วมประชุมร่วมกิจกรรมทุกขั้นตอนตลอด การประชุมเชิงปฏิบัติการ	4.40	0.52	มาก
4. มีการสอบถามเมื่อไม่เข้าใจในขณะฟังบรรยาย	4.50	0.53	มาก
5. มีการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขณะเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ	4.20	0.63	มาก
6. ปฏิบัติกิจกรรมด้วยความถูกต้อง เหมาะสมตาม ที่กำหนด	4.10	0.88	มาก
7. บรรยากาศของการปฏิบัติกิจกรรมในขณะประชุม เชิงปฏิบัติการ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และเป็น ไปด้วยความเรียบร้อย	4.00	0.82	มาก
รวม	4.37	0.20	มาก

จากตาราง 10 ผลการสังเกตพฤติกรรมขณะประชุมเชิงปฏิบัติการของผู้ร่วมวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า พฤติกรรมของผู้ร่วมวิจัยขณะประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3.2.3 การสัมภาษณ์ครูซึ่งเป็นผู้ร่วมวิจัยหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ความคิดเห็นของครูที่เป็นผู้ร่วมวิจัย ภายหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า การจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน มากขึ้นกว่าเดิมผ่านการบรรยายของวิทยากร และการฝึกปฏิบัติ วิทยากรมีเทคนิควิธีการในการถ่ายทอดได้ดีมาก สามารถทำให้ผู้ร่วมวิจัยนำความรู้ที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการไปใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ซึ่งผลของการประชุมเชิงปฏิบัติการ สะท้อนความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน จากตัวอย่างการสัมภาษณ์ ของครูที่เป็นผู้ร่วมวิจัย ดังนี้

3.2.3.1 ครูผู้สอน มีความรู้ ความเข้าใจ ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างไร

“...ได้รับความรู้เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้ และมีความเข้าใจ และมั่นใจในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมมากขึ้น เพราะได้ความเข้าใจขั้นตอน วิธีการ และเทคนิคการจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียน มีความสนใจ วิทยากรเป็นผู้ที่มีศิลปะในการถ่ายทอดความรู้ได้เป็นอย่างดี...”

(สุคนธา สุวรรณไตรย์, สัมภาษณ์, 1 กุมภาพันธ์ 2560)

“... ได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนจากวิทยากรที่มีความสามารถในการนำเสนอ และใช้เทคนิควิธีที่น่าสนใจ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ และได้ฝึกปฏิบัติลำดับขั้นตอนของการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ได้รับข้อเสนอแนะจากวิทยากรระหว่างการฝึกปฏิบัติ ทำให้มีความมั่นใจมากขึ้นกว่าเดิม ...”

(อุตม ทองจันทร์, สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2560)

“... วิทยากรได้ให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ได้ฝึกการวิเคราะห์แผนการจัดกิจกรรม การเลือกใช้สื่อประกอบกิจกรรม ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนได้ง่ายกว่าเดิม นักเรียนมีความสนุกกับการเรียนร่วมกิจกรรม ไม่น่าเบื่อ และพร้อมให้ความร่วมมือ ...”

(พันทิวา กุมภีโร, สัมภาษณ์, 3 กุมภาพันธ์ 2560)

3.2.3.2 ครูผู้สอนได้ปฏิบัติสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมของท่านขณะทำการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างไร

“... ก่อนที่เริ่มการจัดกิจกรรม ให้นักเรียนนั่งสมาธิเป็นเวลา 3 นาที นำนิทานชาดกเกี่ยวกับคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนที่เตรียมไว้ให้นักเรียนได้ดูผ่านวิดีโอ ครูตั้งประเด็นคำถามเพื่อให้นักเรียนได้ร่วมอภิปราย และสรุป จากนั้นก็เข้าสู่กิจกรรมการปฏิบัติ ...”

(สุริยันต์ มหาราช, สัมภาษณ์, 6 กุมภาพันธ์ 2560)

“... จัดกิจกรรมผ่านระบบฐานคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในแต่ละฐานมีการนำสื่อวีดิทัศน์ที่เป็นละครคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3-5 คน ร่วมกันอภิปรายและนำเสนอผลจากการศึกษาจากวีดิทัศน์ ประกอบกับประสบการณ์ตรงของตนเอง แล้วนำเสนอผลงาน ...”

(นীরนารา น้อยนันท์, สัมภาษณ์, 7 กุมภาพันธ์ 2560)

“... จัดกิจกรรมผ่านการสร้างบทบาทสมมติ โดยครูเขียนบทละครเกี่ยวกับคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ให้ตัวแทนนักเรียนได้แสดงบทบาทสมมุติตามบทละครที่ครูเขียนไว้ ครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย และร่วมแสดงความคิดเห็นต่อบทบาทของตัวละครแต่ละตัวเป็นอย่างไร ...”

(ศริลดา โตมาชา, สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2560)

3.2.3.3 หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นักเรียนในปกครองของท่านมีคุณธรรม จริยธรรม เพิ่มขึ้นในด้านใดบ้าง อย่างไร

“... หลังจากได้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ทำให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของ

นักเรียนมากขึ้น ทำให้นักเรียนในที่ปรึกษามีวินัยในตนเองสูงขึ้น เป็นคนสุภาพเรียบร้อย เป็นคนมีน้ำใจทั้งต่อครูและเพื่อนร่วมห้องด้วยกัน ทำให้การจัดการเรียนการสอนง่ายขึ้นกว่าเดิม ...”

(อุดม ทองจันทร์, สัมภาษณ์, 9 กุมภาพันธ์ 2560)

“... ปกติมีความสนใจในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนอยู่แล้ว พอได้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ทำให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทาง เทคนิค ลำดับขั้นตอนในการจัดกิจกรรมมากยิ่งขึ้น พอดำเนินการจัดกิจกรรมด้วยตนเอง ทำให้มีความมั่นใจในตนเอง และนักเรียนมีความสนใจและตระหนักถึงความสำคัญของคุณธรรมที่จำเป็นพื้นฐาน นักเรียนเป็นผู้ว่านอนสอนง่าย เป็นคนสุภาพ รู้จักดูแลรักษาความสะอาดของตนเอง ความสะอาดบริเวณที่เป็นของส่วนรวม ...”

(ทองทิพย์ ทองจันทร์, สัมภาษณ์, 9 กุมภาพันธ์ 2560)

“... หลังจากได้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการแล้ว ได้เขียนแผนการจัดกิจกรรม และทดลองปฏิบัติกิจกรรมในกลุ่มย่อยในห้องเรียน นักเรียนมีความกระตือรือร้น มีความอยากรู้อยากเห็นและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม ทำให้นักเรียนบางส่วนเริ่มมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ขึ้นมาบ้าง ...”

(นิรนารา น้อยนันท์, สัมภาษณ์, 9 กุมภาพันธ์ 2560)

3.3 การนิเทศแบบให้คำชี้แนะการจัดกิจกรรม

การนิเทศ ติดตามผลการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ของครูที่เป็นผู้ร่วมวิจัยหลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน มีขั้นตอนในการดำเนินการนิเทศแบบให้คำชี้แนะดังนี้

3.3.1 การประเมินโครงการ/กิจกรรม เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการเขียนโครงการ/กิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ซึ่งผู้ร่วมวิจัยได้จัดทำโครงการ/กิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนให้ผู้นิเทศทำการประเมิน ดังนี้

- 1) นางทองทิพย์ ทองจันทร์ ทำโครงการ/กิจกรรม เรื่อง กิจกรรมทางศาสนา อาสาบำเพ็ญประโยชน์
- 2) นายอุดม ทองจันทร์ ทำโครงการ/กิจกรรม เรื่อง ป้ายคุณธรรมนำชีวิต
- 3) นางศรีลา โตมาชา ทำโครงการ/กิจกรรม เรื่อง ให้อภัยยิ้มใส
- 4) นายศรายุทธ แสงสว่าง ทำโครงการ/กิจกรรม เรื่อง ป้ายคุณธรรมนำชีวิต
- 5) นางสาวนীরนารา น้อยนันท์ ทำโครงการ/กิจกรรม เรื่อง เด็กดีศรี นชว.
- 6) นางสาวพันทิวา กุมภีโร ทำโครงการ/กิจกรรม เรื่อง เด็กดีมีเงินออม
- 7) นายสุริยันต์ มหาราช ทำโครงการ/กิจกรรม เรื่อง กิจกรรมทางศาสนา อาสาบำเพ็ญประโยชน์
- 8) นางสาวกิตติวรา กุมภีโร ทำโครงการ/กิจกรรม เรื่อง ให้อภัยยิ้มใส
- 9) นางสุคนธา สุวรรณไตรย์ ทำโครงการ/กิจกรรม เรื่อง เด็กดีศรี นชว.

การประเมินการเขียนโครงการ/กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน
 ของนักเรียน ของครูที่เป็นผู้ร่วมวิจัย การประเมินโดยผู้นิเทศเป็นผู้ประเมิน ปรากฏผล
 การประเมิน ดังตาราง 11

ตาราง 11 การประเมินการเขียนรายงานโครงการกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน
ของนักเรียน ของครูที่เป็นผู้ร่วมวิจัย

รายการการประเมิน	คะแนนประเมิน		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. จุดประสงค์ของโครงการมุ่งเน้นพัฒนา ด้านคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน	3.33	0.50	ปานกลาง
2. จุดประสงค์ของโครงการครอบคลุมเนื้อหาสาระ	3.89	1.05	มาก
3. กิจกรรมโครงการที่เน้นพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน ของนักเรียน	3.22	0.67	ปานกลาง
4. กิจกรรมโครงการมีเนื้อหาเหมาะสมกับระดับชั้น ของผู้เรียน	4.00	0.87	มาก
5. กิจกรรมมีความหลากหลาย สามารถปฏิบัติได้จริง	4.11	1.05	มาก
6. กิจกรรมโครงการมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์	4.22	0.67	มาก
7. กิจกรรมโครงการมีเนื้อหาเหมาะสมกับระยะเวลา	4.33	0.71	มาก
8. กิจกรรมโครงการมีความน่าสนใจ	4.11	0.78	มาก
9. วัสดุ-อุปกรณ์ สื่อ มีความหลากหลายเหมาะสม กับผู้เรียน	3.44	0.73	ปานกลาง
10. การวัด ประเมินผล ครอบคลุมเนื้อหาตาม จุดประสงค์	4.00	0.87	มาก
เฉลี่ย	3.86	0.48	มาก

จากตาราง 11 ผลการประเมินโครงการกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน
ของนักเรียน ซึ่งครูเป็นผู้ร่วมวิจัย จำนวน 9 คน ได้รับการประเมิน คนละ 1 กิจกรรม (N=9)
พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ที่ 3.86 ระดับการประเมินอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตาม
องค์ประกอบรายการประเมิน พบว่า อยู่ในระดับ มาก 7 องค์ประกอบ เรียงลำดับจาก
ค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) กิจกรรมโครงการมีเนื้อหาเหมาะสมกับระยะเวลา 2)
กิจกรรมโครงการมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ 3) กิจกรรมมีความหลากหลาย
สามารถปฏิบัติได้จริง 4) กิจกรรมโครงการมีความน่าสนใจ 5) กิจกรรมโครงการมีเนื้อหา

เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน 6) การวัด ประเมินผล ครอบคลุมเนื้อหาตามจุดประสงค์ และ 7) จุดประสงค์ของโครงการครอบคลุมเนื้อหาสาระ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 องค์ประกอบ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) วัสดุ-อุปกรณ์ สื่อ มีความหลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน 2) จุดประสงค์ของโครงการมุ่งเน้นพัฒนาด้านคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน และ 3) กิจกรรมโครงการที่เน้นพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน

3.3.2 การสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานนักเรียนของครูโรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ โดยผู้นิเทศเพื่อกำกับ ติดตาม การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ของผู้ร่วมวิจัยหลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้ร่วมวิจัยนำความรู้ความเข้าใจที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการไปใช้ในการจัดกิจกรรมอย่างไร โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู ผลการสังเกตปรากฏผล ดังนี้

3.3.2.1 ความน่าสนใจของโครงการและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ครูได้สร้างสรรค์ให้กิจกรรมของตนเองน่าสนใจ ตั้งแต่การตั้งชื่อให้เกิดความแปลกใหม่ ทำให้นักเรียนอยากรู้ อยากเห็นว่ามีกิจกรรมอะไร ระหว่างการจัดกิจกรรมได้ใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เร้าความสนใจของนักเรียน ทำให้ไม่น่าเบื่อ ส่งผลให้จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

3.3.2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูจัดกิจกรรมมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ มีการจัดกิจกรรมเป็นลำดับขั้นตอน ตามวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ มีการแสดงความคิดเห็น ชักถาม อภิปรายภายในกลุ่มการจัดกิจกรรม โดยครูมีบทบาทในการกำกับ ให้คำชี้แนะ และคอยให้กำลังใจ ซึ่งชม ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น ให้ความสนใจเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรม

3.3.2.3 การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ครูจัดสภาพแวดล้อม บริเวณการจัดกิจกรรมเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน มีสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมที่สามารถเร้าความสนใจนักเรียนได้เป็นอย่างดี มีความสะอาดปลอดภัย ร่มรื่น ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนไม่รู้สึกลำบาก

3.3.2.4 การสรุปสาระสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมยึดเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ทำให้นักเรียนมีบทบาทมากที่สุด และใช้การสื่อสารสองทาง ครูให้นักเรียนซักถามในประเด็นที่ยังมีข้อสงสัย นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นได้

อย่างเต็มที่ อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้จากการจัดกิจกรรม สร้างเป็นผังมโนทัศน์

3.3.2.5 ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม ครูได้มีการวางแผน และมีเพื่อนร่วมงานช่วยในการควบคุมเวลาในการจัดกิจกรรม ทำให้เวลาในการจัดกิจกรรมเป็นไปตามเวลาที่กำหนด

3.3.2.6 การประเมินผลการจัดกิจกรรม ครูได้ร่วมกันวางแผน ในการประเมินผลการจัดกิจกรรม โดยให้กลุ่มครูที่ไม่ใช่ผู้รับผิดชอบกิจกรรมเป็นกลุ่มประเมิน การประเมินเน้นการประเมินสภาพจริง และใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย และได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมินตนเองและประเมินเพื่อนนักเรียนด้วยกัน

3.3.3 การสัมภาษณ์ครูและตัวแทนนักเรียนเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนของครู โรงเรียนบ้านหนองซัยวาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า ผู้ร่วมวิจัยส่วนมาก มีการเตรียมการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนไว้ล่วงหน้า โดยผู้ร่วมวิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และศึกษาแนวทางการประเมินคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดไว้ ครูดำเนินการจัดกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ดังตัวอย่างผลการสัมภาษณ์บางส่วน ดังนี้

“... ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษาเกณฑ์การประเมินคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของกระทรวงศึกษาธิการ วางแผนการดำเนินกิจกรรม ออกแบบรูปแบบของการจัดกิจกรรม จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ตามลำดับขั้นตอนที่ได้รับจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ ...”

(นิรนารา น้อยนันท์, สัมภาษณ์, 15 กุมภาพันธ์ 2560)

“... ได้วางแผนการจัดกิจกรรมไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ ดำเนินการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โดยยึดนักเรียนเป็นสำคัญ การประเมินผลการดำเนินกิจกรรมใช้วิธีการที่หลากหลาย เน้นประเมินสภาพจริง หลังจากดำเนินการเสร็จได้มีการเขียนรายงานการดำเนินกิจกรรม ...”

(สุคนธา สุวรรณไตรย์, สัมภาษณ์, 16 กุมภาพันธ์ 2560)

“... จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนตามลำดับขั้นตอน วิธีการ เทคนิคที่ได้รับจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของนักเรียน และใช้วิธีการประเมินผลการดำเนินงานที่หลากหลาย ...”

(ศราวุธ แสงสว่าง, สัมภาษณ์, 17 กุมภาพันธ์ 2560)

3.3.4 การสัมภาษณ์นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความสุขกับการเข้าร่วมกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่ปฏิบัติง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อน สามารถปฏิบัติได้ตลอดเวลา เป็นกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน ฝึกการปฏิบัติตนเมื่ออยู่ร่วมกันกับผู้อื่นตามหลักพระพุทธศาสนา บางกิจกรรมฝึกปฏิบัติงานจริง ฝึกการทำงานเป็นทีม มีการวางแผนการทำงาน มีการตรวจสอบผลการทำงาน และสรุปผลการทำงานของตนเอง ทำให้นักเรียนดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ช่วยให้มีความรู้ความเข้าใจที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการจัดการศึกษาแห่งชาติ ดังการสะท้อนจากการสัมภาษณ์ดังนี้

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

“... ชอบกิจกรรมเด็กดีมีเงินออม เพราะจะทำให้เรามีเงินเยอะๆ ไว้ใช้ในการเรียนต่อ และหากเราฝากเงินมากที่สุดของห้องเรียนจะได้รางวัลจากคุณครูด้วย ...”

(นุชวรา เหมะธูลิน, สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2560)

“... ชอบกิจกรรมไหว้สวย ยิ้มใส เพราะคุณครูชมว่าหนูน่ารัก ไหว้สวยดี เวลาหนูยิ้มคุณครูชมว่าหนูเหมือนตุ๊กตา ...”

(กัญฉนา พันธุ์บุตร, สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2560)

“... กิจกรรมเด็กดีศรี นชว. เป็นกิจกรรมที่ได้ฝึกให้เป็นคนที่ชอบช่วยเหลือคนอื่น ช่วยเหลือคุณครู ช่วยเหลือเพื่อนในห้องเรียน พอกลับบ้านก็ช่วยเหลือคุณพ่อคุณแม่ ...”

(อนุชิต คุณเลิศ, สัมภาษณ์, 20 กุมภาพันธ์ 2560)

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

“... ชอบกิจกรรมทางศาสนา อาสาบำเพ็ญประโยชน์ เพราะได้เวลาไปวัดได้ฟังนิทานสนุกที่พระได้เล่าให้ฟัง จากนั้นเราได้ช่วยกันดูแลความสะอาดวัด คุณครูบอกว่าเราจะได้บุญมาก ...”

(อนุกุล จุลฟ้า, สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“... กิจกรรมบำเพ็ญคุณธรรม พวกเราได้ช่วยกันระบายสีกับคุณครู ชอบการระบายสีสวยดี ได้ฝึกการทำงานร่วมกับเพื่อนหลายคน แบ่งหน้าที่กันทำงาน ...”

(กฤติยา กาสีใส, สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

“... กิจกรรมเด็กดีมีเงินออม เป็นกิจกรรมที่ชอบมาก เพราะว่าอยากเก็บเงินไว้เยอะๆ เพื่อเอาไว้เรียนต่อเป็นนางพยาบาล อยากช่วยเหลือคนอื่น ...”

(ภัทรารัตติ บุญประจักษ์, สัมภาษณ์, 21 กุมภาพันธ์ 2560)

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

“... กิจกรรมเด็กดีมีเงินออม เป็นกิจกรรมที่ได้ฝึกเป็นนายธนาคาร เขียนสมุดเงินฝากให้กับเพื่อนๆ ได้ฝึกการทำงานเป็นทีม มีผู้จัดการธนาคาร พนักงาน แบ่งกันทำหน้าที่ของแต่ละคน ...”

(ศุภโชค พิมพ์หาร, สัมภาษณ์, 22 กุมภาพันธ์ 2560)

“... กิจกรรมเด็กดีศรี นชว. ได้ฝึกให้เป็นคนที่ชอบช่วยเหลือคนอื่น ไม่ทำร้ายคนอื่น เปรียบเสมือนว่าเป็นวีรบุรุษของโรงเรียน ...”

(ชนะพล นวลสิงห์, สัมภาษณ์, 22 กุมภาพันธ์ 2560)

“... กิจกรรมไหว้สวย ยิ้มใส ฝึกให้เราเป็นคนสุภาพ เรียบร้อย อ่อนโยน ทำให้เราเป็นรักของทุกคน ...”

(อรอุมา คำจันทร์, สัมภาษณ์, 22 กุมภาพันธ์ 2560)

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

“... การออมเงินที่โรงเรียน ทำให้เราเป็นประหยัด รู้จักคุณค่าของเงิน เวลาเราจะใช้จ่ายอะไร ทำเราคิดก่อนจะจ่ายเสมอ ว่าจำเป็นไหม ...”
(อินธิรา กัญญาวงศ์, สัมภาษณ์, 23 กุมภาพันธ์ 2560)

“... การเขียนป้ายคุณธรรม ได้ฝึกให้เราได้ในสิ่งที่เรารัก ได้ใช้ความรู้ทางด้านศิลปะในทางที่ถูกต้อง ไม่ต้องไปขีดเขียนโต๊ะเรียน ซึ่งเป็นการทำลายทรัพย์สินของโรงเรียน ...”
(วิชัย เชื้อดาหมื่น, สัมภาษณ์, 23 กุมภาพันธ์ 2560)

“... การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา ทำให้เรามีจิตใจที่สงบ ได้สวดมนต์แบบยาวๆ เพราะโตขึ้นอยากบวชเป็นพระที่มีผู้คนนับถือ ...”
(ชัชฌนพงศ์ ชั้นที่ห้า, สัมภาษณ์, 23 กุมภาพันธ์ 2560)

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

“... กิจกรรมเด็กดีมีเงินออม ทำให้ได้เป็นผู้จัดการธนาคาร ได้ฝึกปฏิบัติงานจากสถานการณ์จริง ลงมือปฏิบัติเอง คุณครูเป็นผู้คอยให้คำปรึกษา ...”
(ธนภัทร ชอนภา, สัมภาษณ์, 24 กุมภาพันธ์ 2560)

“... การได้ช่วยเหลือคนอื่นเป็นสิ่งที่ดี เราได้ฝึกจากการเข้าร่วมในกิจกรรมเด็กดีศรี นชว. มีการแบ่งกลุ่มการทำงาน บางกลุ่มทำงานดูแลความสะอาดห้องน้ำทั้งของคุณครูและนักเรียน บางกลุ่มดูแลความสะอาดบริเวณโรงเรียน บางกลุ่มช่วยกันดูแลความสะอาดโรงอาหาร ทำให้เรามีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมากขึ้น ...”
(วิราพร ไขไพวัน, สัมภาษณ์, 24 กุมภาพันธ์ 2560)

“... เราได้ฝึกการไหว้ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติ ทำให้เราได้รับรู้ว่าการไหว้มีหลายระดับมาก ทำให้เราเป็นคนไหว้สวย ไหว้ถูกต้องสมกับที่เราได้ชื่อว่าเป็นคนไทย และเราได้นำการไหว้ที่ได้จากการฝึกจากคุณครูไปใช้ในโอกาสต่างๆ ...”
(เนตรนภา ใจคุ้มเก่า, สัมภาษณ์, 24 กุมภาพันธ์ 2560)

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

“... เราได้ฝึกการเป็นผู้นำในการทำความดี ฝึกเป็นผู้นำในเรื่องของการประหยัด ฝึกปฏิบัติการไหว้ให้ถูกต้องเพื่อเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมของชาติ ได้ปฏิบัติตนเป็นลูกศิษย์ที่ดีของคุณครู และนำวิธีการต่างๆ จากโรงเรียนไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ ...”

(รัตนาภรณ์ แก้วก่า, สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์ 2560)

“... การได้ใช้งานศิลปะในการเขียนป้ายร่วมกับน้องๆ และคุณครู เป็นสิ่งที่ชอบมาก ได้เรียนรู้หลักธรรมคำสอนหลายอย่าง มีสำนวนสุภาษิตหลายสำนวนที่เราไม่เคยได้รู้ก็ได้รู้ ...”

(สุทธิพงษ์ ปลานั่ง, สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์ 2560)

“... การออมเงินเป็นสิ่งที่ดีมาก เพราะอยากเก็บไว้ ในเวลา ที่จำเป็นจะได้นำเงินมาช่วยเหลือคุณพ่อคุณแม่ และใช้สำหรับการศึกษาต่อของตนเอง จะได้แบ่งเบาภาระของคุณพ่อคุณแม่อีกแรง ...”

(มูทิตา แพงกัญญา, สัมภาษณ์, 25 กุมภาพันธ์ 2560)

3.3.5 การสอบถามนักเรียนที่เป็นตัวแทน ที่มีต่อสภาพการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการมีคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยสอบถามนักเรียนที่เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 6 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 5 คน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 30 คน โดยให้นักเรียนตอบในลักษณะประเมินกลุ่มนักเรียนในห้องเรียนของตนเอง ปรากฏผล

ดังตาราง 12

ตาราง 12 ผลการสอบถามนักเรียนที่เป็นตัวแทน ที่มีต่อสภาพการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการมีคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ

รายการประเมิน	คะแนนประเมิน (N=30)		การแปล ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านที่ 1 ความขยัน			
1. ส่งงานครบ ตรงตามเวลาที่กำหนด	4.10	0.71	มาก
2. มีความเพียรพยายาม มุมนานะ อุตสาหะ ในการทำงาน	3.67	0.92	มาก
3. ลงมือปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วย ความตั้งใจ	3.50	0.86	ปานกลาง
4. ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ของโรงเรียน	3.57	0.94	มาก
5. ช่วยเหลือพ่อแม่ ครู อาจารย์ ทำงาน ด้วยความตั้งใจ	3.93	0.79	มาก
6. ให้ความร่วมมือและแก้ปัญหาอย่างจริงจัง	4.00	0.87	มาก
เฉลี่ย	3.79	0.36	มาก
ด้านที่ 2 ความประหยัด			
1. ปิดน้ำทุกครั้งหลังเลิกใช้งาน	4.20	0.85	มาก
2. ปิดไฟ ปิดพัดลม ปิดโทรทัศน์และคอมพิวเตอร์ ทุกครั้งก่อนออกจากห้องเรียน	3.83	1.05	มาก
3. ดูแลรักษาทรัพย์สินอันเป็นส่วนรวม	4.07	1.02	มาก
4. เก็บวัสดุอุปกรณ์การเรียนทุกครั้งหลังเลิกใช้งาน	4.03	0.96	มาก
5. มีการออมเงินเป็นประจำ จัดทำรายรับรายจ่าย	4.17	0.70	มาก
6. ปฏิบัติการแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้	4.20	0.81	มาก
เฉลี่ย	4.09	0.43	มาก
ด้านที่ 3 ความซื่อสัตย์			
1. ไม่ขโมยหยิบของของคนอื่นก่อนได้รับอนุญาต	3.90	1.00	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการประเมิน	คะแนนประเมิน (N=30)		การแปล ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
2. เก็บสิ่งของมีค่าได้แล้วนำส่งครู	3.93	1.02	มาก
3. ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง	3.63	1.03	มาก
4. ไม่พูดจาโกหกใส่ร้ายคนอื่น	3.73	1.17	มาก
5. มีความรับผิดชอบต่อครอบครัวและโรงเรียน	3.93	1.05	มาก
6. ปฏิบัติหน้าที่ดูแลรักษาความสะอาดเขตพื้นที่ ที่ได้รับมอบหมาย	3.57	1.14	มาก
เฉลี่ย	3.78	0.43	มาก
ด้านที่ 4 ความมีวินัย			
1. ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของโรงเรียน อย่างเคร่งครัดสม่ำเสมอ	3.90	0.96	มาก
2. ทำความเคารพครู อาจารย์ ผู้ใหญ่ หรือแขกที่มาโรงเรียน	3.50	1.04	ปานกลาง
3. ทิ้งขยะถูกที่	3.70	1.05	มาก
4. ปฏิบัติกิจกรรมหน้าเสาธง ร้องเพลงชาติ และสวดมนต์ไหว้พระด้วยความพร้อมเพรียง	3.90	1.02	มาก
5. แต่งกายถูกระเบียบของโรงเรียน	3.93	0.83	มาก
6. เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังเมื่อเข้ารับบริการ ต่างๆ	4.13	0.86	มาก
เฉลี่ย	3.84	0.42	มาก
ด้านที่ 5 ความสุภาพ			
1. มีกิริยาท่าทางอ่อนน้อม ไม่ก้าวร้าว	3.97	1.06	มาก
2. ใช้วาจาไพเราะ ไม่พูดคำหยาบคาย สุภาพ เรียบร้อย มีสัมมาคารวะ	3.93	1.04	มาก
3. ไม่พูดจาส่อเสียด กล่าวร้าย ช่มเหงคนอื่น	3.97	0.81	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการประเมิน	คะแนนประเมิน (N=30)		การแปล ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านที่ 5 ความสุภาพ (ต่อ)			
4. เชื้อฟุ้งคำสั่งสอนของพ่อแม่ ครู อาจารย์ อย่างเคร่งครัด	4.07	0.69	มาก
5. แสดงความเคารพต่อพ่อแม่ ครู อาจารย์ หรือผู้ใหญ่อย่างเหมาะสม	3.80	0.96	มาก
6. รู้จักกล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ เหมาะสม ตามกาลเทศะ	4.03	0.85	มาก
เฉลี่ย	3.96	0.45	มาก
ด้านที่ 6 ความสะอาด			
1. รักษาความสะอาดของห้องเรียน และจัดให้เป็น ระเบียบเรียบร้อยอยู่เสมอ	3.80	1.10	มาก
2. รักษาสภาพของที่อยู่อาศัยให้สะอาดอยู่เสมอ	3.63	1.07	มาก
3. รักษาความสะอาดของร่างกายอยู่เสมอ	3.73	1.14	มาก
4. รักษาสภาพของเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายให้สะอาด อยู่เสมอ	3.80	1.13	มาก
5. ทิ้งขยะเป็นที่ เป็นทางในส่วนที่จัดเตรียมไว้	4.00	1.08	มาก
6. ไม่หมกมุ่นยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติดทุกชนิด	3.93	1.02	มาก
เฉลี่ย	3.82	0.52	มาก
ด้านที่ 7 ความสามัคคี			
1. เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นด้วย ความเต็มใจ	4.07	1.11	มาก
2. มีความพร้อมเพรียง ช่วยกันทำงานตามที่ได้รับ มอบหมายจนแล้วเสร็จ	4.40	0.62	มาก
3. ไม่ทะเลาะวิวาท ชกต่อยกัน	4.20	0.85	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการประเมิน	คะแนนประเมิน (N=30)		การแปล ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านที่ 7 ความสามัคคี (ต่อ)			
4. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แบ่งปันของใช้ซึ่งกันและกัน	3.80	1.19	มาก
5. ให้อภัย ยอมรับฟังเหตุผลของผู้อื่น	3.57	1.17	มาก
6. มีเหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.30	0.75	มาก
เฉลี่ย	4.06	0.45	มาก
ด้านที่ 8 ความมีน้ำใจ			
1. มีความเห็นอกเห็นใจ และคอยให้กำลังใจเมื่อผู้อื่นมีปัญหา	4.07	0.94	มาก
2. ยกย่อง ชมเชย ผู้อื่นเมื่อทำความดีด้วยความจริงใจ	4.30	0.84	มาก
3. รู้จักแบ่งปันของใช้ให้ผู้อื่น	4.37	0.77	มาก
4. ช่วยเหลือเพื่อน ครู อาจารย์ทุกครั้งเมื่อมีโอกาส	4.13	0.94	มาก
5. ไม่พูด หรือแสดงกิริยาตู่ถูกเหยียดหยามผู้อื่น	4.33	0.71	มาก
6. ให้ความร่วมมือกับกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นทุกครั้ง	3.70	0.99	มาก
เฉลี่ย	4.15	0.31	มาก
เฉลี่ยรวม	3.94	0.14	มาก

จากตาราง 12 ผลการสอบถามนักเรียนที่เป็นตัวแทนเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน พบว่า ระดับคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้

- 1) ด้านมีน้ำใจ 2) ด้านความประหยัด 3) ด้านความสามัคคี 4) ด้านความสุภาพ

5) ด้านความมีวินัย 6) ความสะอาด 7) ด้านความขยัน และ 8) ด้านความซื่อสัตย์

ขั้นตอนการสะท้อนกลับ

การสะท้อนกลับการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตามแนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง คือ การศึกษาดูงาน การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลและนำมาสะท้อนกลับดังนี้

1. การศึกษาดูงาน

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้เดินทางไปศึกษาดูงานโรงเรียนบ้านปงไฮราษฎร์สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ในวันที่ 20 ธันวาคม 2559 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยได้สังเกต สัมภาษณ์ ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน และได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคลากรโรงเรียนบ้านปงไฮราษฎร์สามัคคีเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในส่วนที่บริบทคล้ายคลึงกันกับโรงเรียนบ้านหนองชัยวาน นำมาเป็นแบบอย่างในการจัดกิจกรรม และมีการประยุกต์เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนบ้านหนองชัยวาน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการไปศึกษาดูงาน ได้ใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ผลที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานนักเรียนของโรงเรียน ตัวอย่าง ซึ่งสะท้อนกลับการพัฒนาศักยภาพครู ดังนี้

1.1 การสัมภาษณ์ครูโรงเรียนบ้านปงไฮราษฎร์สามัคคีเกี่ยวกับผลที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โดยรวมครูผู้สอนมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่เกิดจากการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 การสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานนักเรียนของโรงเรียนตัวอย่าง คือ โรงเรียนบ้านปงไฮราษฎร์สามัคคีพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ 1) ด้านสภาพนักเรียน 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ และ 3) ด้านสภาพทั่วไป เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 5 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ 1) นักเรียนมี

ความสนใจ 2) นักเรียนมีความสามัคคี และ 3) นักเรียนมีความขยัน และอยู่ในระดับมาก จำนวน 13 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 4 อันดับ ดังนี้ 1) นักเรียน มีความสุขภาพ 2) นักเรียนมีความมีวินัย 3) จัดตกแต่งห้องเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับ คุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน และ 4) การจัดการเรียนที่สอดคล้องคุณธรรมพื้นฐาน ของนักเรียน

2. การประชุมเชิงปฏิบัติการ

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า การจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน ของนักเรียน มากขึ้นกว่าเดิมผ่านการบรรยายของวิทยากร และการฝึกปฏิบัติ วิทยากรมี เทคนิควิธีการในการถ่ายทอดได้ดีมาก สามารถทำให้ผู้ร่วมวิจัยนำความรู้ที่ได้จากการ ประชุมเชิงปฏิบัติการไปใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ในระหว่างการประชุมเชิงปฏิบัติการได้จัดให้มีการฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับการวางแผนการจัด กิจกรรม ทำให้ผู้ร่วมวิจัยมีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมมากขึ้น และการให้คำปรึกษาของ วิทยากรเกี่ยวกับหลักการเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน จากการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา คุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น ดังจะเห็นได้จาก การทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้ร่วมวิจัยมีคะแนนก่อนการประชุม เชิงปฏิบัติการ มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 11.44 คะแนน และหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 17.33 คะแนน โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 29.45

3. การนิเทศแบบให้คำชี้แนะ

จากการนิเทศและติดตามผลการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม พื้นฐานของนักเรียนของผู้ร่วมวิจัย พบว่า ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การวางแผนการจัดกิจกรรม เทคนิควิธีการจัดกิจกรรม ผู้ร่วมวิจัยสามารถเขียนโครงการ และรายงานกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนได้ แต่ยังไม่เป็นที่พอใจของ กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ด้านการดำเนินการจัดกิจกรรม ผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการปรับเปลี่ยนโดยเน้น การมีส่วนร่วมจากนักเรียน มีสื่อนวัตกรรม นำเทคโนโลยีมาใช้ประกอบการจัดกิจกรรม มีการเขียนบทละครสร้างบทบาทสมมติให้นักเรียนได้แสดง เพื่อกระตุ้นความสนใจของ นักเรียน ทำให้ไม่เบื่อกับการเข้าร่วมกิจกรรม ทำให้การจัดกิจกรรมที่วางแผนไว้มี ประสิทธิภาพมากขึ้น เกิดความภาคภูมิใจ สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมด้วยความมั่นใจ

กว่าเดิม และพร้อมที่จะอุทิศตัวเองเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนต่อไป

จากข้อมูลการสะท้อนกลับในวงรอบที่ 1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้นิเทศ ได้ประชุมปรึกษาหารือกัน ในวันที่ 16 พฤษภาคม 2560 ระหว่างเวลา 13.00-16.00 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านหนองชัยวาน เพื่อตรวจสอบว่าการพัฒนาศักยภาพครูในด้านการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองชัยวาน ยังมีส่วนใดที่มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรม ทำให้ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามเป้าหมายได้ ในที่ประชุมมีความเห็นตรงกันว่า จากการพัฒนาศักยภาพครูในด้านการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนที่ผ่านมา นั้น ครูผู้ซึ่งเป็นผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานเป็นที่น่าพอใจแล้ว แต่เมื่อสู่การปฏิบัติสะท้อนผลโดยการประเมินการเขียนกิจกรรมประกอบการดำเนินงาน ระดับคะแนนประเมินคะแนนเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) และเมื่อพิจารณารายด้าน บางรายการยังอยู่ในระดับไม่เป็นที่น่าพอใจ คืออยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ จุดประสงค์ของโครงการมุ่งเน้นพัฒนาด้านคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน กิจกรรมโครงการที่เน้นพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน และวัสดุ-อุปกรณ์ สื่อ มีความหลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งทั้ง 3 ส่วนนี้ถือว่าเป็นส่วนที่สำคัญของการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานต่ออีกสักระยะ เพื่อสร้างขวัญกำลังใจ ให้มีทักษะในการเขียนกิจกรรม ดังนั้นผู้ร่วมวิจัยในที่ประชุมจึงมีมติร่วมกันว่าจะดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 ต่อไป

การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2

1. สภาพ และปัญหาการดำเนินการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ขั้นการวางแผน

จากการที่กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้นิเทศได้ประชุมปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาร่วมกัน ในวงรอบที่ 2 และที่ประชุมมีมติร่วมกันว่าจะใช้แนวทางการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) มาใช้ในการพัฒนาการเขียนโครงการ และจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน มีขั้นตอนในการพัฒนา 3 ขั้นตอน

คือ 1) การเตรียมการก่อนการให้คำชี้แนะ 2) การดำเนินการให้คำชี้แนะ 3) การสรุปผลให้คำชี้แนะ เป็นแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาคุณภาพของการจัดกิจกรรมให้ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย วิธีการและมนุษยสัมพันธ์ในการจัดกิจกรรม มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาและให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2. แนวทางการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

ขั้นการปฏิบัติการ

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาครูตามมติที่ประชุม คือ การนิเทศแบบให้คำชี้แนะ โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 การเตรียมการก่อนการให้คำชี้แนะ

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้นิเทศได้พิจารณาข้อมูลจากการพัฒนาศักยภาพครูด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในวงรอบที่ 1 มาปรึกษาหารือกันในวันที่ 16 พฤษภาคม 2560 ระหว่างเวลา 13.00 น. ถึงเวลา 16.00 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านหนองชัยวาน จากการประชุมทำให้ทราบว่า การเขียนโครงการและกิจกรรมที่ผู้ร่วมวิจัยสร้างขึ้นมานั้น เป็นการเขียนโครงการ/กิจกรรมจากประสบการณ์ของแต่ละคน โดยแต่ละคนมีความประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน วุฒิกการศึกษาที่แตกต่างกัน ประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมที่แตกต่างกันด้วย ทำให้เกิดปัญหาในการเขียนโครงการและกิจกรรม ภาษาที่ใช้ในการเขียนจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม การดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ผู้ร่วมวิจัยบางคนยังขาดเทคนิคในการกระตุ้นความสนใจของนักเรียน และผู้ร่วมวิจัยบางคนยังขาดทักษะในการเลือกสื่อการสร้างสื่อที่น่าสนใจ เพราะผู้ร่วมวิจัยยังติดกับการซื้อสื่อจากบริษัทที่เขาผลิตขึ้นไว้เพื่อจำหน่าย ยังคิดว่าสื่อที่ดีต้องเป็นสื่อที่ราคาแพง หรือจากบริษัทที่มีชื่อเสียงเท่านั้น ดังนั้นผู้ร่วมวิจัยและผู้นิเทศได้นำเอกสาร และวิธีการเลือกสื่อที่สามารถจัดหาเองได้ มาให้ผู้ร่วมวิจัยได้ศึกษาเป็นตัวอย่างในการจัดกิจกรรมและออกแบบการดำเนินกิจกรรม และได้กำหนดปฏิทินการนิเทศ ติดตามการเขียนโครงการ/กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ระหว่างวันที่ 22 พฤษภาคม 2560 ถึง วันที่ 27 มิถุนายน 2560 รายละเอียดดังตาราง 13

ตาราง 13 ปฏิทินการนิเทศ ติดตามการเขียนโครงการและกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม
พื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ งบประมาณปี 2

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	ผู้รับการนิเทศ	กิจกรรมการนิเทศ	ผู้นิเทศ
1	22 พฤษภาคม 2560	นางทองทิพย์ ทองขันธุ์	ตรวจโครงการ/กิจกรรม ให้คำปรึกษา ชี้แนะ	นายพวง กุมภีโร
1	23 พฤษภาคม 2560	นายอุดม ทองขันธุ์	ตรวจโครงการ/กิจกรรม ให้คำปรึกษา ชี้แนะ	นายพวง กุมภีโร
1	24 พฤษภาคม 2560	นางศรีลา ไตมาษา	ตรวจโครงการ/กิจกรรม ให้คำปรึกษา ชี้แนะ	นายพวง กุมภีโร
1	25 พฤษภาคม 2560	นายศรายุทธ แสงสว่าง	ตรวจโครงการ/กิจกรรม ให้คำปรึกษา ชี้แนะ	นายพวง กุมภีโร
1	26 พฤษภาคม 2560	น.ส.รัตติพร ศรีแสง	ตรวจโครงการ/กิจกรรม ให้คำปรึกษา ชี้แนะ	นายพวง กุมภีโร
1	29 พฤษภาคม 2560	น.ส.นิรมาร น้อยนันท์	ตรวจโครงการ/กิจกรรม ให้คำปรึกษา ชี้แนะ	นายพวง กุมภีโร
1	30 พฤษภาคม 2560	น.ส.พันทิวา กุมภีโร	ตรวจโครงการ/กิจกรรม ให้คำปรึกษา ชี้แนะ	นายพวง กุมภีโร
1	31 พฤษภาคม 2560	นายสุริยันต์ มหาราช	ตรวจโครงการ/กิจกรรม ให้คำปรึกษา ชี้แนะ	นายพวง กุมภีโร
1	1 มิถุนายน 2560	น.ส.กิตตวรา กุมภีโร	ตรวจโครงการ/กิจกรรม ให้คำปรึกษา ชี้แนะ	นายพวง กุมภีโร
1	1 มิถุนายน 2560	นางสุนนธา สุวรรณไตรย์	ตรวจโครงการ/กิจกรรม ให้คำปรึกษา ชี้แนะ	นายพวง กุมภีโร
1	2 มิถุนายน 2560	ผู้ร่วมวิจัยทุกคน	ประชุมวิเคราะห์ เสนอแนะ อภิปรายและซักถามปัญหา	นายพวง กุมภีโร
2	12 มิถุนายน 2560	นางทองทิพย์ ทองขันธุ์	ตรวจโครงการ/กิจกรรม ให้คำปรึกษา ชี้แนะ	นายพวง กุมภีโร
2	13 มิถุนายน 2560	นายอุดม ทองขันธุ์	ตรวจโครงการ/กิจกรรม ให้คำปรึกษา ชี้แนะ	นายพวง กุมภีโร

ตาราง 13 (ต่อ)

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	ผู้รับการนิเทศ	กิจกรรมการนิเทศ	ผู้นิเทศ
2	14 มิถุนายน 2560	นางศรีลา โตมาชา	ตรวจโครงการ/กิจกรรม ให้คำปรึกษา ชี้แนะ	นายพวง กุมภีโร
2	15 มิถุนายน 2560	นายศรายุทธ แสงสว่าง	ตรวจโครงการ/กิจกรรม ให้คำปรึกษา ชี้แนะ	นายพวง กุมภีโร
2	16 มิถุนายน 2560	น.ส.รัตติพร ศรีแสง	ตรวจโครงการ/กิจกรรม ให้คำปรึกษา ชี้แนะ	นายพวง กุมภีโร
2	19 มิถุนายน 2560	น.ส.นิรมารดา น้อยนันท	ตรวจโครงการ/กิจกรรม ให้คำปรึกษา ชี้แนะ	นายพวง กุมภีโร
2	20 มิถุนายน 2560	น.ส.พันทิวา กุมภีโร	ตรวจโครงการ/กิจกรรม ให้คำปรึกษา ชี้แนะ	นายพวง กุมภีโร
2	21 มิถุนายน 2560	นายสุริยันต์ มหาราช	ตรวจโครงการ/กิจกรรม ให้คำปรึกษา ชี้แนะ	นายพวง กุมภีโร
2	22 มิถุนายน 2560	น.ส.กิตติวรา กุมภีโร	ตรวจโครงการ/กิจกรรม ให้คำปรึกษา ชี้แนะ	นายพวง กุมภีโร
2	23 มิถุนายน 2560	นางสุคนธา สุวรรณไตรย์	ตรวจโครงการ/กิจกรรม ให้คำปรึกษา ชี้แนะ	นายพวง กุมภีโร
2	27 มิถุนายน 2560	ผู้ร่วมวิจัยทุกคน	ประชุมวิเคราะห์ เสนอแนะ อภิปรายและซักถามปัญหา	นายพวง กุมภีโร

2.2 การดำเนินการให้คำชี้แนะ

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้นิเทศ ดำเนินการให้การนิเทศผู้ร่วมวิจัย เกี่ยวกับการเขียนรายงานโครงการ/กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ตาม ปฏิทินการนิเทศที่ได้กำหนดไว้ โดยครูผู้ร่วมวิจัยได้ส่งรายงานโครงการ/กิจกรรมเพื่อพัฒนา คุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ที่ได้ปรับปรุงแก้ไข ให้ผู้นิเทศทำการตรวจสอบและ ประเมินผลการเขียนรายงานโครงการ/กิจกรรม พร้อมทั้งให้คำชี้แนะเกี่ยวกับการเขียน รายงานโครงการ/กิจกรรมในรูปแบบเชิงวิชาการเป็นรายบุคคล โดยยึดหลักความแตกต่าง ระหว่างบุคคล

2.3 การสรุปผลการให้คำชี้แนะ

การสรุปผลการให้คำชี้แนะ ได้ดำเนินการประชุมร่วมกันระหว่างผู้ร่วมวิจัยกับผู้นิเทศตามปฏิทินการนิเทศ ติดตามผลการเขียนรายงานโครงการและกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โดยทำการประชุม 2 ครั้ง ครั้งแรกวันที่ 2 มิถุนายน 2560 และครั้งที่ 2 วันที่ 27 มิถุนายน 2560 ได้เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมวิจัยได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น และสรุปการให้คำชี้แนะ ให้ได้มาซึ่งหลักการและข้อสรุปที่ดีที่สุดในการเขียนรายงานโครงการ/กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน นำมาใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาคุณภาพของการเขียนรายงานโครงการและกิจกรรมต่อไป

3 ผลการติดตามและประเมินผลการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ

ชั้นการสังเกตการณ์

3.1 การประเมินการเขียนรายงานกิจกรรม

จากการดำเนินการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนในวงรอบที่ 2 ใช้แนวทางการพัฒนา คือ การนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) ผู้ร่วมวิจัยได้เขียนรายงานกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ดังนี้

- 1) นางทองทิพย์ ทองจันทร์ ทำกิจกรรม เรื่อง กิจกรรมทางศาสนา อาสาบำเพ็ญประโยชน์
- 2) นายอุดม ทองจันทร์ ทำกิจกรรม เรื่อง ป้ายคุณธรรมนำชีวิต
- 3) นางศรีลา โตมาชา ทำกิจกรรม เรื่อง ไหว้สวय ยิ้มใส
- 4) นายศรายุทธ แสงสว่าง ทำกิจกรรม เรื่อง ป้ายคุณธรรมนำชีวิต
- 5) นางสาวนীরนารา น้อยนันท์ ทำกิจกรรม เรื่อง เด็กดีศรี นชว.
- 6) นางสาวพันทิวา กุมภีโร ทำกิจกรรม เรื่อง เด็กดีมีเงินออม
- 7) นายสุริยันต์ มหาราช ทำกิจกรรม เรื่อง กิจกรรมทางศาสนา อาสาบำเพ็ญประโยชน์
- 8) นางสาวกิตติวรา กุมภีโร ทำกิจกรรม เรื่อง ไหว้สวय ยิ้มใส
- 9) นางสุนธรา สุวรรณไตรย์ ทำกิจกรรม เรื่อง เด็กดีศรี นชว.

จากการประเมินการเขียนรายงานกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ปรากฏผลดังตาราง 14

ตาราง 14 การประเมินการเขียนรายงานกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ของครูที่เป็นผู้ร่วมวิจัย โรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ในวงรอบที่ 2

รายการการประเมิน	คะแนนประเมิน		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. จุดประสงค์ของโครงการมุ่งเน้นพัฒนา ด้านคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน	4.33	0.50	มาก
2. จุดประสงค์ของโครงการครอบคลุมเนื้อหาสาระ	4.56	0.73	มากที่สุด
3. กิจกรรมโครงการที่เน้นพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน ของนักเรียน	4.67	0.50	มากที่สุด
4. กิจกรรมโครงการมีเนื้อหาเหมาะสมกับระดับชั้น ของผู้เรียน	4.22	0.67	มาก
5. กิจกรรมมีความหลากหลาย สามารถปฏิบัติ ได้จริง	4.56	0.53	มากที่สุด
6. กิจกรรมโครงการมีความสอดคล้องกับ จุดประสงค์	4.89	0.33	มากที่สุด
7. กิจกรรมโครงการมีเนื้อหาเหมาะสมกับระยะเวลา	4.67	0.50	มากที่สุด
8. กิจกรรมโครงการมีความน่าสนใจ	4.33	0.50	มาก
9. วัสดุ-อุปกรณ์ สื่อ มีความหลากหลายเหมาะสม กับผู้เรียน	4.11	0.60	มาก
10. การวัด ประเมินผล ครอบคลุมเนื้อหาตาม จุดประสงค์	4.56	0.53	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.49	0.31	มาก

จากตาราง 14 ผลการประเมินการเขียนรายงานกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ซึ่งครูเป็นผู้ร่วมวิจัย จำนวน 9 คน ได้รับการประเมิน คนละ 1 กิจกรรม (N=9) พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ที่ 4.49 ระดับการประเมินอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบรายการประเมิน พบว่า อยู่ในระดับ มากที่สุด 6 องค์ประกอบ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) กิจกรรมโครงการมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ 2) กิจกรรมโครงการมีเนื้อหาเหมาะสมกับระยะเวลา 3) กิจกรรมโครงการที่เน้นพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน 4) จุดประสงค์ของโครงการครอบคลุมเนื้อหาสาระ 5) กิจกรรมมีความหลากหลาย สามารถปฏิบัติได้จริง และ 6) การวัด ประเมินผล ครอบคลุมเนื้อหาตามจุดประสงค์ และอยู่ในระดับมาก 4 องค์ประกอบ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) จุดประสงค์ของโครงการมุ่งเน้นพัฒนาด้านคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน 2) กิจกรรมโครงการมีความน่าสนใจ 3) กิจกรรมโครงการมีเนื้อหาเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน และ 4) วัสดุ-อุปกรณ์ สื่อ มีความหลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน

จากผลการประเมินการเขียนรายงานโครงการ/กิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน ในวงรอบที่ 1 และวงรอบที่ 2 สามารถเปรียบเทียบพัฒนาการของผู้ร่วมวิจัย ดังตาราง 15

ตาราง 15 เปรียบเทียบผลการประเมินการรายงานกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม วงรอบที่ 1 และวงรอบที่ 2

รายการการประเมิน	คะแนนเฉลี่ย		คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น	ค่าร้อยละความก้าวหน้า
	วงรอบที่ 1	วงรอบที่ 2		
1. จุดประสงค์ของโครงการมุ่งเน้นพัฒนาด้านคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน	3.33	4.33	1.00	59.88
2. จุดประสงค์ของโครงการครอบคลุมเนื้อหาสาระ	3.89	4.56	0.67	60.36
3. กิจกรรมโครงการที่เน้นพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน	3.22	4.67	1.45	81.46

ตาราง 15 (ต่อ)

รายการการประเมิน	คะแนนเฉลี่ย		คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น	ค่าร้อยละความก้าวหน้า
	วงรอบที่ 1	วงรอบที่ 2		
4. กิจกรรมโครงการมีเนื้อหาเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน	4.00	4.22	0.22	22.00
5. กิจกรรมมีความหลากหลาย สามารถปฏิบัติได้จริง	4.11	4.56	0.45	50.56
6. กิจกรรมโครงการมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์	4.22	4.89	0.67	85.90
7. กิจกรรมโครงการมีเนื้อหาเหมาะสมกับระยะเวลา	4.33	4.67	0.34	50.75
8. กิจกรรมโครงการมีความน่าสนใจ	4.11	4.33	0.22	24.72
9. วัสดุ-อุปกรณ์ สื่อ มีความหลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน	3.44	4.11	0.67	42.95
10. การวัด ประเมินผล ครอบคลุมเนื้อหาตามจุดประสงค์	4.00	4.56	0.56	56.00
เฉลี่ย	3.89	4.49	0.60	54.05

จากตาราง 15 เปรียบเทียบผลการประเมินการรายงานกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้ร่วมวิจัย จำนวน 9 คน พบว่า ค่าเฉลี่ยของการประเมินการเขียนรายงานกิจกรรมในวงรอบที่ 2 สูงกว่าผลการประเมินการเขียนรายงานกิจกรรมวงรอบที่ 1 ($\bar{X} = 0.60$) มีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้า เท่ากับ 54.05

3.2 การสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัย

จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัย พบว่า เมื่อผู้ร่วมวิจัยได้รับการช่วยเหลือจากผู้นิเทศที่ใช้แนวทางการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) เกี่ยวกับการเขียนรายงานกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน หลังจากได้รับการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ

แล้ว ผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถเขียนรายงานกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน และสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียน โดยยึดหลักการจัดกิจกรรมที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เน้นการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม นักเรียนได้ฝึกคิด ฝึกการวางแผนร่วมกับผู้ร่วมวิจัย ลงมือปฏิบัติ ผู้ร่วมวิจัยได้พัฒนาสื่อวัตกรรมการที่หลากหลายเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับผู้เรียน นำเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดกิจกรรม มีการวัดผลประเมินผลนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดผลที่หลากหลาย และนำข้อมูลจากการวัดผลประเมินผลใช้ในการพัฒนากิจกรรมได้ ดังผลการสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัยบางส่วนดังนี้

“... การนิเทศแบบให้คำชี้แนะ เป็นการนิเทศที่ทำให้เกิดความผูกพันที่ดีต่อผู้นิเทศทำให้รู้สึกเป็นกันเอง ทำให้สามารถสร้างความรู้ความเข้าใจในการเขียนรายงานกิจกรรม และสามารถจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนได้ด้วยความมั่นใจมากขึ้น ...”

(นිරนารา น้อยนันท์, สัมภาษณ์, 3 กรกฎาคม 2560)

“... มีความเข้าใจ และมีทักษะในการเขียนรายงานกิจกรรมในรูปแบบเชิงวิชาการมากขึ้น สามารถดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นลำดับขั้นตอน เริ่มจากการวางแผน ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ ประเมินผลการดำเนินกิจกรรม และนำผลจากการประเมินมาพัฒนาปรับปรุง โดยผู้นิเทศคอยให้คำชี้แนะอย่างใกล้ชิดทุกขั้นตอน ทำให้มีความมั่นใจมากขึ้น ...”

(สุริยันต์ มหาราช, สัมภาษณ์, 4 กรกฎาคม 2560)

“... การการจัดกิจกรรมในวงรอบที่ 2 ผู้นิเทศแนะนำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้มากขึ้น นักเรียนได้คิด ได้ลงมือปฏิบัติ และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตัวเอง ส่งผลนักเรียนได้เห็นคุณค่าของตนเองมากขึ้น มีบทบาทในการทำกิจกรรม ไม่เบื่อหน่าย และเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียนแต่ละระดับชั้นได้ปฏิบัติ ...”

(กิตติวรา กุมภีโร, สัมภาษณ์, 5 กรกฎาคม 2560)

“... จากการดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน
 ของนักเรียนในวงรอบที่ 2 ตั้งแต่เริ่มวางแผน จัดกิจกรรม ประเมินผลการจัดกิจกรรม
 และเขียนรายงานกิจกรรม ได้รับการนิเทศแบบให้คำชี้แนะจากผู้นิเทศอย่างกัลยาณมิตร
 ทำให้รู้สึกว่าคุณเองไม่ได้ดำเนินกิจกรรมเพียงลำพัง ทำให้มีความมั่นใจว่าการจัดกิจกรรม
 เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น และสามารถเขียนรายงาน
 กิจกรรมอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ...”

(ศรายุทธ แสงสว่าง, สัมภาษณ์, 6 กรกฎาคม 2560)

“... การนิเทศแบบให้คำชี้แนะเป็นสิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดข้อบกพร่องทั้งในส่วนที่
 เกี่ยวกับลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรม การสอดแทรกคุณธรรมระหว่างการจัดกิจกรรม
 การสร้างเครื่องมือและเลือกเครื่องมือในการประเมิน การประเมินผลการจัดกิจกรรม
 ตลอดจนการเขียนรายงานกิจกรรมตามหลักวิชาการ จากผู้นิเทศอย่างใกล้ชิดทำให้
 สามารถแก้ไขปัญหา ข้อบกพร่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ ...”

(พันทิวา กุมภีโร, สัมภาษณ์, 7 กรกฎาคม 2560)

ชั้นการสะท้อนกลับ

จากผลการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม
 พื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองชัยวาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาบึงกาฬ ในวงรอบที่ 2 พบว่า แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูด้านการจัด
 กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนที่ใช้แนวทางการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ
 (Coaching) ถือเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพครูแบบหนึ่ง ช่วยให้ครูผู้ที่เป็นผู้ร่วม
 วิจัยมีความรู้ ความเข้าใจ และเกิดทักษะในการเขียนรายงานกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม
 พื้นฐานของนักเรียน ดังสะท้อนผลจากการประเมินผลการเขียนรายงานกิจกรรมในวงรอบ
 ที่ 2 มีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้า เท่ากับ 12.00 นอกจากผลการดำเนินงานด้านการ
 จัดทำเอกสารแล้ว การดำเนินการจัดกิจกรรมผู้ร่วมวิจัยสามารถดำเนินการอย่างเป็นระบบ
 ลำดับขั้นตอนในการดำเนินการจัดกิจกรรม สามารถจัดสื่อประกอบการจัดกิจกรรมได้
 อย่างเหมาะสม เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ทำให้นักเรียน
 สนุกสนานกับการเข้าร่วมกิจกรรม ไม่เบื่อหน่าย มีการกำหนดเกณฑ์สำหรับการวัดผล
 ประเมินผลไว้อย่างชัดเจน ทำให้การดำเนินการจัดกิจกรรมบรรลุตามเป้าหมายของ

โรงเรียน นักเรียนเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ รู้จักใช้สิ่งของทั้งที่เป็นของตนเองและส่วนรวมอย่าง
ประหยัด มีความซื่อสัตย์ในตนเอง รักความสะอาดทั้งตนเองและส่วนรวม เป็นคนสุภาพ
เรียบร้อย มีวินัยในตนเอง เป็นคนที่มีน้ำใจ และมีความสามัคคีในหมู่คณะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี